

NHI-THIÊN-DUONG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG
38, Rue de Canton, 38. - Cholon

TÉLÉPHONE N° 658

Có bán đủ các thứ thuốc rất nên thân hiệu như sau này:

1. - Kiem-sac-ho-huon (Trị bệnh đờ đùng suy nhược)	Mỗi ve giá	2\$ 00
2. - Phu-khoa Kim-phung-huon (Đờn bà huyết hư khí suy)	Mỗi hộp 2 hườn giá	1 00
3. - H - đâm chũ-khai (Trị bệnh ho)	Mỗi gói giá	0 15
4. - Núi khoa cang-er-tang (Trị bệnh con nít)	Mỗi gói giá	0 25
5. - Tiểu hiệu phát-lãnh-tang (Trị chứng nóng lạnh)	Mỗi gói giá	0 18
6. - Bình cam tích (Trị bệnh cam tích)	Mỗi gói 10 hườn giá	0 10
7. - Sưu-tặc-ki h-tro (Trị bệnh hoa liễu)	Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá	3 00
8. - Tiểu hiệu nhân-đực-thủy (Trị bệnh con mắt)	Mỗi ve giá	1 00
9. - Thanh-tang-huon (Thuốc đỏ)	Mỗi ve giá	0 10
10. - Phong thấp cao đực (Thuốc dân trị các chứng bệnh phong thấp)	Mỗi miễn giá	0 20
11. - Sanh-phát-bá-thổ-gi (Thuốc nước xức cho nước tóc)	Mỗi ve giá	0 30
12. - Bạch-trước-cao (Trị các chứng bệnh đau đầu)	Mỗi ve giá	0 60
13. - Bội độc đực cao (Trị bệnh đùng-thư u-nhiệt, ghê-độc)	Mỗi ve giá	0 70
14. - T - an-châu-phần (Trị bệnh phỏng lửa phỏng nước sôi)	Mỗi ve giá	0 35
15. - Tề sanh đực thủy (Trị các chứng bệnh cảm mạo, chổi nước và thời-khi)	Mỗi hộp giá	0 10
16. - Tề sanh thọ gi (Đầu bạc hà)	Ve nhỏ giá 0\$20. - ve lớn	0 40
17. - Tề sanh thọ gi (Đầu bạc hà)	Mỗi thế giá	0 20
18. - Châu phần sanh cơ tăng (Trị các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá	0 20
19. - Người khoa trừ độc thủy (Thuốc nước để rửa các thứ ghê độc)	Mỗi ve giá	0 20
20. - Nưa thông đực thủy (Trị bệnh đau răng)	Mỗi ve giá	0 20
21. - Vạn ứng như phát trà (Trị bệnh cảm)	Mỗi gói giá	0 06
22. - Vi-tê-sanh trị đả hườn (Họa lá cây, họa đánh đập)	Mỗi hộp giá	0 50
23. - Dầu Essence de Menthe hiệu Nhị-thiên-Đường	Mỗi ve giá	0 25
24. - Vạn ứng phát đơn (Trị bệnh nhiệt đầu đau bụng tức ngực)		0 70
25. - Dầu đầu khướu (Nhất đầu nóng lạnh sá muối)	Mỗi ve giá	0 40
26. - Bông gòn thuốc (Đề hộ vệ ghê)	Mỗi gói là	0 30
27. - Mông-tiền-trà (Trà h - phần)	Giá mỗi gói là	1 30
28. - Tây-tin-lý hương-thủy	Mỗi ve giá	0 50
29. - Lạp chỉ đao thường đực huy	Mỗi ve giá	0 50
30. - Vạn ứng nhị-thiên-dầu	Mỗi ve giá	0 20
31. - Sài nưa hương-phần	Mỗi hộp giá	0 30
32. - Vạn ứng hổ tã chũ mỗi ve giá		0 20
33. - Cầm-hợp bình thiên hồ tã hườn	Mỗi hộp sáu hườn giá	0 80
34. - D - chũ	Ve lớn giá	0 10
	Ve nhỏ giá	0 20
	0 hườn giá	0 60
	0 hườn giá	0 40
Hoa-lô-thủy	Hiệu nhũ, mỗi ve giá	0 25
	Hiệu h, mỗi ve giá	0 25
	Hiệu t, mỗi ve giá	0 15

Độc-đường háng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng rải hao tổn bạc ngàn trả in ra mấy mớ cuốn « Dược tách phục pháp » (chữ sách cũng các thứ thuốc rất kỹ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vì nào có gởi thì xin, thì Bản đường lập tức gởi liền c ảng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.
Tirage: 4.500 exemplaires.

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SÁT

Ng: ch. Sat

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISANT LE JEUDI

農 賈 茗 談

Số 113

Ngày mồng 1 tháng năm
NAM KỶ-MUI

18e ANNÉE
NĂM THỨ 18
Ngày 29 Mai
1919

MỖI TUẦN ĐĂNG BẢO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỜ ĐỒNG-ĐƯƠNG</p> <p>Mỗi năm..... 5 \$ 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 10 Đổi nhũn..... 0 20</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an..... 20f.00 Six mois..... 12 00.</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>Chủ nhơn:</p> <p>F. CANAVAGGIO</p> <p>Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút:</p> <p>Nguyễn-chánh-Sát</p> <p>Đại-biểu:</p> <p>Đặng-thúc-Liêng. — Nguyễn-viên-Kiêu</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0-065 de large... 1\$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés.</p> <p>Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BẢO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thơ, hoặc đến tại Bản-quán mà thương nghị.</p>
--	---	---

Direction, Rédaction et Administration: 53, rue Pellerin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Bài Diễn-thuyết của ông Lê-quang-Hiền và của quan Toàn-quyền.
2. Lúa gạo xuất cảng.
3. Bột chuối.
4. Thương vụ luật-lý.
5. Diên-tin (Havas).
6. Thế giới tân văn.
7. Đồng-đương thời sự.
8. Cải lương tạc quai.
9. Hít tin.
10. Gốc công trong-tế hội.
11. Lời rao đầu giá.
12. Chiêu-phu-Đàn.
13. Phủ hàm cũng đáng.
14. Văn-Uyển. — Trời chẳng phụ người.
15. Minh tạ lương-y.
16. Túy-Kiều.
17. Băng đảng qui danh mấy vị đồng tiền
18. Ai làm đực.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẢN-ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG

Ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Telephone No 358

PHỤ-KHOA KIM-PHONG-HUÂN
Phẩm mà đôn-bà khác
hơn đôn-ông thì chỉ
có 2 đầu: 1) đường-
kinh, 2) sanh-đế mà
thời. Nên kẻ muốn
sanh con thì trước hết
phải lo cho đường-
kinh cho đặng. Nếu
đường kinh chẳng đều
thì khó mà có thai cho
đặng, ấy là phần nhiều,
góc bời ngoại-câm,
máu đâm, hoặc tử lệ,
rỉa, hoãn-bực, tru-huật
trong lòng, làm cho
khai huyết lạo mơn, sanh nhiều chứng bệnh, đều
cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra. 4)

TIỆM TỐI ĐÂY, TỰ NGAY ĐANG PHƯƠNG THUỐC MỤC-
NHIỆM CỦA ÔNG TỬ TRUYỀN LẠI ĐẾN NAY, HẰNG GIÀ
LÒNG CỨU GIÚP CHO DỜI, LỰA NHỮNG THUỐC TỐT, GIÀ
CỘNG CHỜ RA MÀ LÀM HUỖN ĐỂ TRỊ CHO CÁC CHỨNG
BỆNH ĐƠN-BÀ ĐỀU ĐẲNG ĐẲNG HẾT.

Còn như bệnh thời mà thường uống thuốc này,
thì khi huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà
rối sanh con dễ chịu cũng nhiều, chỉ như đôn-bà
có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai
hiếu sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa,
ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng
bệnh đôn-bà như nghiệm như trên đó.

- Chỉ trị các chứng kể ra sau này:
- 1) Đường-kinh hoặc trời, hoặc sục, hoặc ít,
hoặc nhiều;
 - 2) Bạch-đái, Bạch-đâm, ra hoải không dứt;
 - 3) Đường kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm;
 - 4) Khai huyết đều hư, đường kinh không có;
 - 5) Hoặc đường kinh ra nhiều quá, như mơn
lấm lấm;
 - 6) Đường kinh đi nghịch, sanh ra thể huyết,
trong bụng thì đau;
 - 7) Thiên thể chẳng yên, xây-xâm máu mảy,
ăn uống không tiêu;
 - 8) Đau lưng, mồi chần, vàng mắt, òm gáy;
 - 9) Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoải
đỏ đỏ rồi rứt huyết mà đau, hoặc 1) nhao
không ra.

CÁCH SỬ DỤNG: Mỗi ngày phải uống 4 hườn, uống
đến 20 giọt. — Con nít chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà cứ nửa
giờ thì uống một lần, trong uống ngoài
thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi hộp 2 hườn, giá là..... 1 \$ 00
Mỗi 10 ve..... 0 90

NHỊ-KHOA-CÀNG-CO-TÀNG

Chả trị con nít chập mang kinh phong, các
chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mửa, khi
tỉa rứt tay, rứt chơn, da mặt xanh, vàng mắt, òm
gáy, khô khò, co sứa, ăn uống chẳng đặng, khế
có nước mà đét ngủ con mắt không nhắm
đường đi đường tiêu không tới, tay chơn lạnh
ngát, rét lạnh chẳng hết, ấy là chứng MÀNG-
KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà
uống với thuốc tân này lập tức thấy hiệu nghiệm.

CÁCH SỬ DỤNG: Con nít trong tháng thứ 3 tháng
uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng
lên tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 4 tuổi sắp
lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Con con
nít ngày thường mơn nó ăn chơi thì mỗi ngày
có nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trị
đặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

BẠCH TRƯỞNG CAO

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc
đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng,
hoặc lậu có lậu huyết chảy ra đấm đấm, cứ
cứ theo phép mà uống thì hết, trị từ
được các chứng bệnh độc.

Trong mỗi hộp đều có chỉ cách dùng.
Mỗi hộp giá là..... 0 \$ 60

TRAI THỢ MỘC MICHEL Nguyễn-hiệp-Hòa TẠI-CHỢ LẠI-THIỀU

Tại trại tôi có đóng sàng các món là:
Bàn ăn mặc-dá dài, có các hai kiểu. — Bàn
ăn mặc-dá tròn có kẻ thành. — Bàn
ăn mặc-dá liền 4 kiểu. — Bàn tròn 4
trụ mặc-dá. — Bàn tròn 4 trụ mặc-cây. —
Bàn xây cốt mặc-liền. — Bàn lao 12 trụ. —
Bàn khách (salon). — Bàn rượu (table)
3 kiểu. — Váng một chơn tiện, văng ghê
hạ, và văng ba. Tủ thờ, chôn ba kiểu: *Tủ áo, Tủ rượu (buffet)*; giá nón da
(Porte parapluie et chapeau), Trụ kiền
(colonne) ghê bàn-kết Banquette), ghê
ngồi 5 kiểu, ghê *Bảng nguyệt*, Bàn viết
3 kiểu, văng một bảng da trắng có chơn
tiện.

Làm theo kiểu kim thời, bảng cây
trắc, cặm lại, gỗ, toàn là cây danh mộc,
thợ làm khéo léo tinh xảo, không giá dôi.

Xin quí ông có muốn dùng các món
đồ chùng đồụ trong nhà, thì xin gọi thợ
hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại
chợ *Lại-thiều* đường *Công-xi heo*
(Abattoir), hoặc mua hay là đặc, thì tôi
sàng lóng làm mau và vừa theo ý quí-vị.

Chũ trại mộc cần khải

Lời Rao

Kính cùng tên bảng quan khách đặng
hay: Nhà ngũ hiệu *Dương-Hoa-Vàng*-
Phải, ở đường *Amiral Courbet*, môn
hải, 58, Saigon, phòng vì sếp sẽ tinh
anh, đã rộng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ
hơn, lại gần gara chánh Saigon, rất tiện
bề cho quan khách tới lui, xin rộng
lòng thì ai một chiến thì sẽ rõ trong tiệm
chàng tôi là hiễn kính si là thế nào.

ANTOINE BÀU, đầu kinh,
Số 58, Amiral Courbet.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ANTIQUE
38, Rue de Canton, — Cholon

Tiệm chính ở tại Quảng-đông, ông y-sơng-y Vi-thê-Sanh chẻ ra

Sửu-Độc-Linh-Dược (TRƯỚC TRỊ BỆNH TIÊM-LÀ)

Bệnh Hoa-liều là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hề mang lấy
nó, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giặc bệnh rất thâm, rất độc,
chọc-thần-guần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh hùng hào kiệt,
có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình cùng tuyệt giống, hoặc đi truyền lại cho vợ
con, ấy cũng đến tại dùng lầm phương thuốc.

Chũ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liều cũng
đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy dạng nhiều cái mới lạ mà
nghiêm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liều thì hay dùng những vị *Bổ-độn-sương*
mà xử cho mạy, hoặc dùng vị *Thủy-ngân* mà đặng xương, như vậy thì chẳng những
là hại thân mà lại không còn sanh con nữa đặng, ít phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái
sự hại ấy rất to. Vả chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo nấy nơi
mạch máu, chớ không phải là ở hoải một chỗ, nếu xử như vậy mà xử ra mấy nơi
mạch máu trong cả châu-thiên đặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó đương hành
mà cho xử trị, hoặc cho nó ra xương, đặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi,
chớ nói làm gì được, ấy hay là mau trong mình mới hại thảng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi biết các ông ấy, nên phải tìm các phương hay và hiệp với các ông
Lương-y đặng nghiên cứu các chứng bệnh ấy mà chế thử thuốc này ra đây, để mà
cứu người và giúp đời, và lại tánh thuốc cũng là hòa-bình, không ngứa ngứa không xử
lắm, như nặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không
đau bụng, cũng như thể người mạnh lại đưa vào các nơi mạch máu mà đuổi các
chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiêu-tiểu, hay là hơi thở mà ra.
Đều cho người không phải bệnh Hoa-liều mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch
sạch sẽ, ăn đặng nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe
khoăn.

Chũ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liều kể ra sau này:

- Phong thấp đau xương,
- Tim-la lở loét,
- Đau bệnh hội-xoái,
- Huyết khô huyết độc,
- Ghê dầy lỵ lỵ,
- Hạch nòi chẻ độc,
- Bản thân bất toại,
- Dương-mai mọc mọc,
- Ưng thư nhọt ghê,
- Lát voi lát đống tiền,
- Vô danh thũng độc,
- Các chứng độc ngoài da,

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin dùng có tiết tiền, hãy mua mà uống, vì
thuốc này trị dứt một chũng còn tái đi tái lại nữa. Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai
uống thuốc nước một muỗng, và tối trước khi ngủ một muỗng. Còn thuốc hườn,
uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải tắm mỗi ngày một lần và
phải cứ ăn đồ chua, đồ sống ăn.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá là..... 3 \$ 00

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Nhà in và nhà bán sách

• HUỖNH-KIM-DANH
12 - 14, Rue Catinat - Saigon

Kính tôi cũng lục châu chư quốc
qui-bà được rõ, nghề bán sách và nhà-in
của tôi xưa nay mà được bền vững, thiết
cũng nhờ qui-ông qui-bà có lòng tốt mà
giúp tôi mới nên việc, thiết tôi thêm
cảm ơn ông. Nay tôi mới mở thêm
một cửa hàng buôn bán tờ lụa ở các
hàng Tây, hàng Bắc hàng Thu, hàng
Kiếm, hàng Nhật-bản cũng là ren, nón
Tây và áo đồng, thì tôi chắc rằng qui-
ông qui-bà cũng sẵn lòng giúp tôi cho
nên việc luôn. Cứ xin qui-bà có lòng
chiếu cố mà giúp cho cuộc, thường-mũi
của người đồng-bang càng ngày càng mở
man thành phát; mai sau mà có được
chuyện buôn to, thì tiền bạc ấy cũng luôn
chuyên nơi xứ Nam-kỳ chứ không lọt ra
xứ khác, nhưng tôi là phân đơn-bà thiếu
trí, những lời tôi tỏ ra đây hoặc có lỗi
lầm chi thì tôi cũng xin qui-ông qui-bà
miễn lỗi cho tôi. Vì tôi thấy mấy chú
khách và mấy chú bán mà làm giàu to,
đều nhờ nghề buôn bán mà làm giàu to,
còn đồng-bang ta thì cứ ngồi khoanh tay
mà ngó, để cho bọn ấy họ lượm tiền.
Nay đồng-bào ta ngoài Bắc-kỳ đã dật
nhất thứ tờ lụa rất khéo mà lại chắc
và cứng, lại cũng có ý rõ hơn hàng ngoại
quốc. Nên tôi tưởng đồng-bang ta cũng
sẽ hết lòng dùng những tờ lụa xứ ta mà
giúp cho công nghệ xứ ta cho mau hưng
vượng. ✽

Mao Vro HUỖNH-KIM-DANH
Cần khải

HÃY HỒI THƯ ĐỒNG HỒ

“OMÉGA”
MÀ MUA ẤY LÀ THỨ TỐT HƠN HẾT
CÓ LAM ĐỒ KIẾT:
Đang vàng, bằng bạc và bằng các loại kim
Một mình hàng
L. CAFFORT
ở tại đường CATINAT SAIGON có bán mà thôi

NAM-KỶ CHỈ CUỘC CÔNG-TY

Lò làm giấy Nam-kỷ hiện là
Nam-kỷ chỉ cuộc công-ti, nay lập
đã gần thành rồi; nên kể từ ngày
nay đã khởi sự mua các thứ giấy
lộn và giẻ rách. Lục-châu như ai
có giấy lộn bất kỳ là giấy chỉ,
hoặc giẻ rách như là giẻ vải, giẻ
ụa, thì công-ti đều mua hết.

Giá mua như vầy:

- 1° Giấy lộn mua 2000 mỗi 100 kilos.
 - 2° Giẻ rách lộn lạo mua 3\$00 mỗi 100 kilos.
 - 3° Giẻ rách trắng hết mua 4\$00 mỗi 100 kilos.
- Trừ ra ní và giẻ đen thì không mua.
- Như ai có các thứ giấy lộn và giẻ rách đã nói trên đây, xin hãy đem đến tiệm ngành của Công-ti tại Saigon, đường d'Adran, số 23 mà bán, thì sẽ có người Đại-lý mua cho.

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE « Michel THO » 93, Rue Catinat - Saigon

Tiệm bán nón, mũ, giày da tay, da và
bong thêu, quần theo một, vest, giày lưng, giày,
ở đường Catinat số 93, ngả-nhà in và bán sách
của ông C. ARDIN ET FILA (Imprimerie Librairie
Commercial) có phòng hát tế nhạc sẽ, giá rẻ.
Lính in các thứ sổ, sách, cần dùng trong Làng
Tống, bán sách vở cho học trẻ, học viết v.v.
bán thơ, truyện đủ thứ, sửa may máy may và
cả giày.
Lục-châu qua-tô đều mua món chi, tiệm to
không có thì cũng sẵn lòng mua đùm cho có
mà gửi chẳng nợ công.
Michel LE-VAN-THU.

DAU ESSENCE HAY LAM

Hầu Essence de Mer-
the của ông Le-Van-Thu
Vi-tê-sanh chế ra, kử
độc hay làm. Bất kỳ
sưng phồng, đau nhức,
có đốm, hoặc cảm mạo
phong sương, nóng lạnh,
sổ mũi, nhức đầu, đau
bụng, hoặc bị kinh
phong, thay đổi da
được, trong vòng người
thoa rất nên than ơn,
tại tiệm Nh-Thiên-Dương
có bán

GIÁ: Mỗi ve..... 0\$25
Mười ve..... 2 40

CỐ MỘT MÌNH
HANG
DENIS FRÈRES
làm Đại-lý, có
trữ hộp quẹt
hiện này nội cõi
Đông-Dương
mà thôi.

Hộp quẹt này gửi bán khắp nơi, có một su nhỏ một hộp mà thôi.

Bài Diễn-thuyết

CỦA QUAN ĐỐC-PHỦ LE-QUANG-HIÊN ĐÓC
ĐỀA TIỆC RƯỢU TIỀN HÀNH QUAN TOÀN-
QUYẾN, VÀ BÀI CỦA QUAN TOÀN-QUYẾN
BÁP LẠI.

Kỳ Báo số 112 mới rồi đây bỗng
báo có đăng một bài nói về tiệc
rượu tiền hành quan Toàn-quyến
Albert Sarraut tại nhà hội Âm-
nhạc (Société Philharmonique)
Saigon.

Nay hôn-báo xin đăng luôn hai
bài Diễn-thuyết ra đây cho các
ông nhà duợt.

BÀI DIỄN-THUYẾT CỦA QUAN CỰU ĐỐC- PHỦ-SỐ LE-QUAN-HIÊN

Bẩm quan Toàn-Quyến,
Ngài gần từ biệt xứ Đông-Dương mà
trở về Đại-Pháp, quyết dùng hết lòng
quảng đại mà trở lại với Chính-Phủ và
Nghị-vệps giùm cho Đông-Dương và giùm
cho chúng dân. Quan cựu Tổng-Đốc
Đoàn-Triển, là người tài cao đáng kính
của chúng tôi, đứng thay mặt cho hội
« Khai-trí tiến-đức » ngoài Bắc-kỳ, đã có
tờ lời rằng dân sự Bắc-kỳ thấy ngài
là xa cõi Đông-Dương thì buồn liêc và
sự lệ làm. Nay tôi lại thay mặt cho dân
sự xứ Nam-kỳ mà tỏ rằng chúng tôi
đây cũng cảm ơn mến đức cũng buồn
tiếc sự lệ như lời ông Đoàn-Triển nói
đó vậy.

Đầu từ xưa đến nay, đầu từ này về
sau cũng vậy, dân bôn-thò chúng tôi hết
lòng muốn to cho nước bảo-hộ rõ ràng,
chúng tôi chỉ muốn núp dưới bóng non
vực của nước Đại-Pháp mà tìm hóa cho
có thứ-ly và có qui-chức. Nhưng sự
hiện động xảy ra trong từ xứ chần-Ấn và
châu-Á đó thì cũng đủ làm gương rõ
ràng cho chúng tôi biết rằng xứ nào mà
nhơn dân đại loại, xứ nào mà Chính-
Phủ không đủ lực để tài thì mạng-vận
của dân xứ ấy phải khốn khổ. Dân chúng

tôi mở mắt mà bước vào đường chính-
trị chưa được bao lâu, nên yếu cầu
phải có người để bảo hộ, để minh
mẫn, lại cũng phải công-bình mà điều
đắc mới được. Thời thiên cho chúng
tôi đi giữa đống này được gặp nước
bảo hộ là nước Pháp rất cao sang, rất
mạnh mẽ, đến nỗi cả và hoàn-cầu đều
phải khen lòng can đảm và phải kính
trí cao thượng. Chúng tôi được vậy thì
chúng tôi rất mừng thầm. Chúng tôi có
phước mà gặp mạng-vận tốt như vậy,
thì chúng tôi thường lo làm cho đẹp ý
Chánh-Phủ Thuộc-Địa, nên chúng tôi
hàng tôn kính lễ luật và hàng tin cậy
trí công-bình cũng lòng non-huê của
quan trên luôn luôn. Các quan Toàn-
Quyến trước thấy đây là chính-trị-gia
có danh tiếng thì chúng tôi cũng kính
và tin cậy, còn đối với Ngài đây thì chúng
tôi lại còn có lòng yêu mến hơn nữa:
Ấy cũng bởi Ngài dùng lòng mà cai trị
chúng tôi nên Ngài mới được lòng chúng tôi
như vậy. Nay nay non dân cả và Nam-
kỳ kể mấy ngàn người dân ở các tỉnh
tiền hành dân miền Bắc-kỳ đã biết
còn nhiều người không đến được; mà
đây đây song những người ấy cũng đồng
lòng hiệp ý với chúng tôi mà tỏ cùng
Ngài rằng dân chúng thấy Ngài ra về
thì buồn rầu không xiết kể. Sự buồn
rầu này chỉ nhờ có trông Ngài trở qua
cho mau thì mới giải được mà thôi.

Bẩm quan Toàn-Quyến, thật chắc Ngài
sẽ trở qua, bởi vì lòng chúng tôi đã có
mách trước với chúng tôi như vậy. Đã
vậy mà lúc này là lúc hãy còn đương cần
đàng lời dạy bảo của cha; vậy chúng lý
nào mà cha lại bỏ bỏ con cho đành.

Dân Việt-Nam may mà được xuất
chiến với kẻ nghịch của Mâu-quốc và
của non-loại, thì đã có tổ đầu trưởng
thành rồi; song trước đương chưa được
vững, yếu cầu phải có người điều đắ
mới được. Bẩm quan Toàn-quyến, xin
Ngài nghĩ mà coi, sự trưởng thành của
chúng tôi đây nhờ sức Ngài giúp nhiều,

nhờ mà Ngài thấy trước, vậy chớ háy
gió đi mà mang một cho nước Bảo-hộ mà
điều đắ đàng tôi cho hơn Ngài được.
Bẩm quan Toàn-quyến, xin Ngài hứa
ràng Ngài sẽ ràng làm hết lòng mà trở
lại Đông-Dương để lo chăm cho quê-
hương chúng tôi thêm đẹp đẻ hơn nữa,
thì chúng tôi một cuộc chính-trị cho
xứng đáng với xứ Đông-Dương và nước
Đại-Pháp. Nếu được vậy thì mới đắ
chúng eyes non của Ngài trong lúc trạng
kiến theo như lời Ngài đã tỏ hôm nọ
đó. Nay các ông Đại-biện của các Nghi-
viên, các quan-viện chức-các Lan-sa và
các nhà bảo-hộ tri-hức đều dự tiệc
rượu đồng như vậy thì chúng tôi coi có
cái ý nghĩa là thường làm. Ấy là chỉ
nghĩa Tây-Nam hai nhà đều núp dưới bóng
cờ tam sắc, hiệp ý đồng tâm, mà tổ cho
Mâu-quốc biết lòng trung-thành và đắ
cảm mến của non dân trong thuộc-Địa
này.

Thôi, tôi xin thay mặt cho dân Việt-
Nam một phần cao thượng được đứng xúm
xiết chung quanh Ngài đây; ai ai cũng
mối lòng cảm mến, mà xin chúc cho
Ngài: *Đi về bình an rồi trở lại cho mau
vì dân con Việt-Nam của Ngài cứ đang
trông Ngài luôn luôn.*

‘hấp-quốc vạn tuế!
Đông-Dương vạn tuế!
Ông Albert Sarraut vạn tuế!

BÀI DIỄN-THUYẾT CỦA QUAN TOÀN-quyến A. Sarraut

Các ông,
Từ Bắc-kỳ cho đến Trung-kỳ, cho đến
Cao-mao, cho đến xứ xa xưa là xứ Lào
đầu đó đều đã tỏ lòng yêu mến tôi rõ
hết. Nay đến phiên xứ Nam-kỳ là xứ rất
sinh đẹp này, non tôi gần xuống tàu lại
cũng thiết cuộc này để dân bảo-hộ xúm
xiết nhau kể ai với anh lớn mình là

cho biết hai trường như-trình ấy mà không ai biết tên tuổi giùm đặng biến vào sự xanh thì tôi muối lòng vô cùng. Có lẽ mấy vị anh hùng hào kiệt ấy bị đọa như vậy mà chết hết rồi hay sao nên không ra bình tôi mà cứ với lời bài bác của kẻ đồng-thời ấy (Ái cũng tức cười).

Tuy tôi có thói quen nên biết phân định sự vật trong xứ này, song tôi chưa hiểu vì cớ nào mà người ta đem lòng tin một đôi lời bài bác của kẻ nghi-luận thấy bài diễn-thuyết dài nên ngắn không dám đọc cho đến cùng, để nghe thấp thỏm thười rồi bài bác trái nghĩa hết; Còn người đọc mấy lời bài bác ấy lại tin quá, đến đôi câu bài diễn thuyết của tôi là bài bại hoại, rồi xin văn xéo véo lo sự trong trí ăn năm không yên, đến trừ đi cách mà cũng chưa định tính.

Thiệt có vậy hay không?

Trời ơi! Tôi nói làm sao? Tôi có nói tiếng gì mà đến đời nào đặng tâm hồn của kẻ nhẹ trí như thế? Tôi muốn xét rõ lại coi tôi nói làm sao và tôi tính nên thiệt tôi có lỗi thì tôi phạt tôi trước đi, nếu tôi mới chịu khổ ép mình mà đọc cái bài diễn thuyết ấy lại. (Tức cười).

Tôi kiểm hết sức mà không thấy lời nào tôi nói phạm phép đấng đem tôi ra để đứng trên mây đống như-trình, vì lời của tôi mà gây gổ với nhau đó, rồi thiếu tôi đi cho đáng. Nghe nói thù xưa, trước khi Đại-Pháp lập cộng-hòa dân-quốc, nếu người nào viết phạm phép nói 4 hàng chữ cũng đủ đem xử tội chết treo. Tôi đó ai mà kiểm cho được 4 hàng trong bài diễn-thuyết của tôi tại Hanoi đó. Tôi đó ai mà kiểm cho được 4 tiếng nào phạm phép. Hôm đó tôi trạng cái thể lực mạnh mẽ của chủ-quyền nước Pháp nơi cõi Đông-Dương này mà thôi chứ. Tôi nói rõ ràng và nam lộ lăm lăm! nay nhớ lại tôi háy còn khoái chí toại lòng. Tôi chỉ rõ ràng dân bảo-hộ của ta chẳng khi nào bỏ chúng ta, không nương dựa chúng ta mà cái trị điều đình nước nhà cho được. Tôi lại có chỉ như tôi mới chỉ hồi này đó, đã mấy chỗ diễn cuốn của người

muôn bản đến sự đọa lạc. Tôi nghĩ lại lần này chưa có lúc nào mà cái tôn-chỉ chủ-quyền phát biểu rõ ràng và cương cố như tôi làm đó vậy bao giờ.

(Còn nữa)

Lúa gạo xuất cảng

CHO XUẤT CẢNG 75 NGHÀN TẤN TRONG TUẦN THÁNG TUYÊN NÀY

Ngày 21 Mai 1919 rồi đây quan Toàn-quyền có kỳ tâu một lời nhắc, định cho số cạo hơn hết về gạo và lúa đặng xuất cảng ra khỏi Hải-khẩu Saigon trong tháng Juin là 75 ngàn tấn.

Số cho xuất cảng này không có kể đến các món bởi lúa gạo mà ra, như là tấm và bột vì cuộc xuất cảng ấy ở ngoại quốc này, sẽ phân chia cho mấy người buôn bán xuất đương Langsa và bản-quốc như sau này:

Hai phần ba (2/3) cho người buôn bán xuất đương Langsa.

Một phần ba (1/3) cho người buôn bán xuất đương Bản-quốc.

Việc phân chia số gạo cho xuất cảng này cho các nhà buôn xuất đương lúa gạo ở Saigon, như obia, cho người buôn bán xuất đương Langsa thì phần bởi buôn bán xuất đương gạo của người Langsa ở Saigon lãnh chia mà phải do nơi Phòng Thương-mại Saigon mà chia; còn chia cho người bản-quốc thì Phòng Thương-mại Khách-trú ở Cholon lãnh chia.

Điều lệ này sẽ ban hành kể từ ngày 1er Juin 1919 và những giấy phép cũng kể từ ngày ấy khởi sự cho lại phòng việc của Hội Phái-viên xem xét về việc xuất cảng lúa gạo lập ra bởi lời nghị ngày 6 Février 1919.

Hết thấy các điều nào trước mà không nghịch với các điều này thì còn ban hành như cũ.

Xưa rày những nông-gia và điền-chủ trong Lục-châu thường để lòng lo sợ

Chánh-phủ cầm xuất cảng thính lĩnh mà mang khổ. Bản-báo cũng thường luận bàn về việc ấy.

Nay thấy lời nghị này thì chắc sao nông-gia và điền-chủ cũng vui lòng toại chí là dường nào. Nên bản-báo với vòng phiên dịch mà ấn hành liên cho các ông nhà đượ.

N.C.M.D.

Bột chuối

Đã mấy năm trời, báo giới Langsa cho hay rằng bột chuối là một mới đại lợi cho Nam-kỳ ta. Song xưa nay những hao-gia ta hình như chưa thấy mới lợi ấy, nên từ đây chưa thấy ai xướng ra thiết lập công cuộc này; dù ở Mỹtho có ông F. xướng ra làm bột chuối mà bán về Mâu-quốc đó thôi.

Nay nghe tin người Huế-kỳ đương nghiên cứu mà lập tại Lh-Tông (Philippines) một số nhà máy để xay bột chuối.

Và đất miền Cực-đông đầu cũng là phi phiến, trồng chuối để hơn các xứ, nên người Huế-kỳ tinh có thể gây nên công-nghiệp ấy, chất ý việc này sau cũng đặng kết quả.

Còn bột chuối ăn vào thì bổ thoả. Dùng nó làm đủ các thứ bánh ngọt và bột ăn bổ làm; cho đến bánh mì làm bằng bột chuối cũng đặng. Bên Âu-châu người ta dùng bột chuối nhiều vô số, nên có bao nhiêu Âu-châu ăn cũng hết.

Trong hàng thứ-giá hàng-gia ta cũng nên để ý cho làm trong cuộc này, hầu khai hóa công thương Nam-kỳ cho rộng lớn phú cường. Nếu ta chậm trễ như xưa nay thì sau ta có ăn năn cũng vô ích.

Sau sẽ luận riêng một bài về việc này.

M. L.

Giấy LE NIL là giấy tinh-anh thượng hạng

Thương-vụ luật-lệ

(tiếp theo)

SỐ ẤY LÀ :

1° SỐ VÂY (LIVRE BROUILLARD) để mà biến liên các việc mua bán, xuất phát từ sớm mai tới chiều, rồi tới lại coi đó mà chép qua sổ Nhật-Kỷ cho tinh tâu, cho khỏi lăm khối lộn;

2° SỐ NGÀN TIỀN (LIVRE DE CAISSE) để biến số bạc *thưa xuất* mỗi ngày;

3° SỐ MUA CHJU (LIVRE LES EFFETS A PAYER) để biến số bạc *thưa nhập* vào nhiều, chừng nào phải trả;

4° SỐ BÁN CHJU (LIVRE DES EFFETS A RECEVOIR) để biến số bạc người ta thiếu mình bao nhiêu, chừng nào người ta phải trả cho mình;

5° SỐ CÁI (GRAND LIVRE) Tổng-Bộ là số để biến rành việc mua bán với người nào thiếu đủ bao nhiêu, việc thừa xuất mỗi ngày bao nhiêu, còn chỉ tâu bao nhiêu, hết thấy người ta thiếu mình bao nhiêu, mình thiếu người ta hết thấy bao nhiêu, lời lẽ thế nào, nói tắt một đầu là số biến tâu chung lại các cuốn số đã nói trên đó, mà phân ra có chữ, có lớp rành rõ lăm; lẽ ai xem đến số ấy, thì tất nhiên biết rõ nhà buôn bán thành suy thế nào.

PHÉP GIỮ SỐ (TENUE DES LIVRES).

Có hai phép giữ số : một phép gọi là Đơn-kỳ-Chẵn (tenue des Livres en partie simple) nghĩa là việc mua bán nào có biến đến sổ Nhật-kỷ thì lọc ra mà biến một lần nữa trong sổ cái, song phần rành mua bán với người nào, thiếu đủ với người đó là bao nhiêu cho biết mà trừ qua trừ lại, có một phép nữa gọi là : Phục-kỳ-Chẵn (tenue des livres en partie double) nghĩa là việc nào có biến đến sổ Nhật-kỷ rồi lọc ra biến vô số cái hai lần, hai chữ : Một lần biến cho biết mua bán với người nào thiếu đủ bao nhiêu, còn một lần nữa biến cho biết số tổng cộng mua bán với hết thấy bán hàng số *thưa xuất* lời lỗ là bao nhiêu.

Trong hai phép đó, duy phép Đơn-kỳ-Chẵn thì dễ, tướng có số trước mặt chỉ một lần thì ai ai cũng hiểu được,

chứ phép Phục-kỳ-Chẵn lấy làm lộn lộn khó hiểu lăm. Chẳng phải coi sách, hay là nghe mà nhớ, mà học được. Muốn cho rành nghề, phải cầu thầy mà học, hoặc phải có làm việc tại máy nhà buôn lớn, có giữ sổ theo phép ấy thì mới thông.

Tại Saigon Thương-Hội (Chambre de Commerce) có lập trường dạy thì giữ sổ sách tính toán về nghiệp Thương-Có mỗi tuần dạy vài ba buổi tối. Ấy vậy mà người nào ở tại Kinh-sư mà có chí về nghiệp Thương-Có thì cũng nên liêu mỗi tuần lễ nửa bẩy giờ nghĩ mà đi học, phòng khi dưng nghề đó mà sanh nhai cũng là thú vị cũng là lợi ích lăm.

Số sách giữ rành là một cái bằng có mạnh mẽ; — Đã biết rằng: Sổ sách của người buôn bán nào giữ theo phép là một cái bằng có chắc chắn lăm-chứng cho mình, đả cho Tòa tin theo. — Vậy mà khi nào người buôn bán dùng bằng có ý cho hiểu nghiệm?

Trước hết phải phân biệt, coi người buôn bán tranh tụng với ai; hoặc tranh tụng với một người buôn khác, hoặc tranh tụng với một người không lăm nghề buôn.

(Sưu tập tiếp theo) NGUYỄN-VĂN-CỎ

Điện tin Havas

Trong tuần mới qua đây thì không có tin gì lạ cho lăm. Công việc lập tờ báo của tôi làm cũng như thường. Quan sứ-tại Áo-quốc đã sang tới Ba-rô hôm 14 Mai, ở tại Saint-Germain, hầu dự chiến cuộc hòa-bình. A-lô-mân cứ việc kêu nại rằng các khoản để trong bản thảo tờ hòa-ước số khoản buộc nhất quá, nhất là khoản nói về kinh tế của A-lô-mân. Nếu thi hành mấy khoản ấy thì dân A-lô-mân phải chết đói.

Còn mấy chủ ngân-hàng A-lô-mân nhóm tại Copenague khai rằng A-lô-mân phải thường các số phi cho Liêng-Hiệp.

Ở kinh-đô A-lô-mân dân tụ lại làm rầy rá trước tòa của sứ thần Liêng-Hiệp bị lính gác đẹp tâu hết, nay đã yên ổn như thường.

Ông đại-tướng Foch bản thân tới mặt trận sông Rhin đặng sắp đặt cơ quan mà thủ thế trước, nếu A-lô-mân không chịu ký nhậm tờ hòa-ước thì quan tướng Foch sẽ có đủ quyền thế mà trông phạt.

Đức cha Haitmann ở thành Cologne (A-lô-mân) kêu nại rằng những điều được A-lô-mân làm phải chế sửa mà giảm bớt cho A-lô-mân.

Thuốc hút hiệu CÀ-LÔP

(TRÁI BẮT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hơn mua thường lăm.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi.

Hôm 10 Mai hai ngà-Quốc Liêng-Hiệp qua xem giới-làng nước Áo và xứ Yugoslavia.

Báo Le Temps thông tin rằng quan sứ-thần A-lơ-màn có trình cho Liêng-Hiệp hai tờ về việc lập Vạn-quốc hội và xin sửa điều-lệ hội ấy.

Liêng-Hiệp nhóm lại tại Saint Germain đang nghiên cứu các việc vận tải cho Áo-Quốc. Việc vận tải này có Anh-Quốc và Ý-Quốc phụ trợ.

Nhơn công các sứ ở Ford-said a ý với nhau mà không chịu làm việc nữa. Song cuộc thương mại qua lại nơi kinh Suez thì không chi ngăn trở.

Thế giới tân văn

ANH-QUỐC

Hội Nông-nghiệp tương-tử An-lê có chữ 300 con bò đem cho nông-phu bên nước Banh-gi (Belgique) dựng nuôi mà gây dựng nghề mục súc nước nhà lại; sau đây hội ấy công-giữ trâu, dê, heo và gà vịt thêm nữa.

Loài vật biết hút thuốc

Lính đóng đồn ở miền Đông trở về xứ có thuật lái rằng các loài vật nhà có con lạc-dã sao lại ra nuôi thuốc quá. Năm người ở xứ ấy thì thường hay dùng thuốc hút mà tập lạc-dã. Trước hết làm một cái ống điều bằng cây hình xoắn, làm vừa miệng nó có khoan hai lỗ đặt giấy thuốc điều; rồi đốt cho nó hút tưng một điều thì để sai, để khiến dễ tập nó làm.

Xứ Java bị đói

Do theo lời bản trong báo BATAVIA NEWS-LEAD thì dân nghèo khổ ở xứ Java bị đói mà chết. Cách vài tuần trước có hai đũa trái chết nằm giữa chợ, sau một đũa nữa, rồi hôm 22 avril hai đũa nữa, cả thấy đều bị không eom ăn, đôi quai phải bỏ mình. Xem qua cảnh tượng như vậy ai cũng thương tiếc cho những kẻ

mồ côi mồ cút, nghèo khổ, mà hỏi Phức-thiện ở đầu sao chẳng nghĩ tới lại dành bố dôi mà chết như thế.

NƯỚC HÀ-LANG

Người Tàu chống phục Hà-lang

Người Tàu ở ngụ trong thuộc-địa Hà-lang gửi về Bắc-kinh một lá đơn kêu nài xin sửa lại tờ điều-rước của Tàu thiết lập với Hà-lang xưa nay. Người Trung-Hiệp phiên hà Chánh-phủ Hà-lang ban hành phép loại gút gạo quá, hại cho người Tàu và có ý buộc người Tàu phải nhận lãnh nước Hà-lang là quê-hương của mình.

Vì vậy nên người Tàu gửi đơn về Bắc-kinh xin hủy mấy đoạn phép luật ấy.

NHẬT-BẢN

Bên nước Nhật tại thành Yokohama mới xảy ra một đám hỏa tai rất nặng; trong 8 giờ đồng hồ ngọn lửa mới tắt, cháy rụi hết 3 ngàn 5 trăm nóc-gia; tài-sản bị hại tính hơn 10 triệu yen. (một triệu yen chừng 3 quang tiền Tây) Hơn 2 trăm người bị bệnh, mất hết 16 mạng người.

ĐỒNG-DƯƠNG THỜI-SỰ

GIÁ LỬA GIÁ BẠC

Lửa mỗi tạ 68 kilos chở tới nhà máy lửa mỗi tạ 3\$50 tới 3\$60
Kho nhà nước 5f.50
Hàng Đông-Dương..... 5.50
Hongkong Shanghai..... 5.50
Chartered Bank..... 5.50
Banque Industrielle de Chine 5.50

NAM-KỲ

Cholon

Hỏa-hoạn. — Hôm đêm 18 Mai, lối 2 giờ rưỡi khuya lửa phát cháy kho trữ bông vải và da của tên khách Lâm-Ninh ở làm sao lại uổng 4-phiên mà mình mình. Khi người ta hay được thì khiên hẳn liền đưa mẹ sông. Nhờ có máy chữa lửa nên mới hạ được ngọn lửa mà cứu máy cũng phổ liên can.

Số hư hao tính nước 35 ngàn đồng mà lại không có báo kê mới là đại hại cho chủ tiệm nữa. Chủ tiệm Lâm-Ninh ai cũng biết, y đã bị cáo và bị án trong vụ quá lậu mới xử rổi đây. Thiệt là: họa vô đơn chí đó.

Giadinh

Một tin phi thường. — Hôm đêm 21 Mai lối 12 giờ khuya không rõ nguyên do làm sao mà tên V. v. M. xách dao rước bắt vợ nó mà mở ruột ra. Vợ nó rên la vang dậy, kẻ chame nó chạy tới, thì thấy vợ nó ruột đã đổ ra lòng thòng. Lập tức chạy báo, quan thầy lên coi rồi đôn ruột về bụng và đây chỗ người đôn-bà bị thương xuống nhà thương tại tỉnh; kể qua 10 giờ sáng vợ tên M. hôn về chín suốt.

Tên M. bị bắt, tra hỏi nó thì nó chẳng chịu nói một lời chi cả, nay giao nó lại cho tòa còn đương tra xét.

Rachgia

Con trẻ chết chìm. — Hôm tuần trước đây, lối ba giờ chiều, một đứa con gái 14 tuổi tên là Lương-thị-Mười ở với Vi-Xiêm đem đứa con cháu xuống cầu tầu Chà-và mà giặt, rồi làm rớt cái áo xuống sông; vì sợ mất áo phải đón mà quên tính mạng, nên nhảy đại theo mà vớt cái áo, chẳng để bực hăm nước sàu nên phải hụt chơn chìm mất. Đến khi bà nó hay được thì hô lên, có người lặn mò được thầy đem nó lên bờ thì đã hết phương cứu rồi.

Con trẻ không biết lội mà sai nó xuống sông làm chi vậy?

Lieu minh. — Hôm 9 Mai rổi đây, lối 7 giờ tối, tên Thương-Cang, khách Quảng-Đông, 37 tuổi ở làm công tại tiệm lửa Nam-long (Rach-gia); không rõ nguyên do làm sao lại uổng 4-phiên mà mình mình. Khi người ta hay được thì khiên hẳn liền đem đến nhà thương cho quan thầy giải cứu. Tờ ra khi đem vào rồi chữa thì thương thì hẳn đã tác hơi. Ở hô ai tại!

Träluoé

Án trộm. — Có Trần-thị-C. buôn-huân sớm khuya, cút-cút một mình, ở với một chủ tiệm nữa. Chủ tiệm Lâm-Ninh ai cũng biết, y đã bị cáo và bị án trong vụ quá lậu mới xử rổi đây. Thiệt là: họa vô đơn chí đó.

Có này trước khi ở chôn quê mùa, không có trường học, nên có dơi nhà ra tại chợ, đang cho mấy đứa em đi học. (Áy là học đòi Mạnh-mẫu đó). Có năm nay đã 32 tuổi, mà chưa có chồng, lại cứ ợng chẳng có tiếng thì phi đôn tiền. (Áy là ròi đầu Mạnh-Quang). Mỗi hồi thì bôm qua, chẳng hiểu đưa hát-lương nào, chẳng biết thương người bực chi như vậy, lớn về nhà có, tình mửa đổ nư-trang; may là trong nhà hay, nên lủ ảy quơ đây, lủ ảo quơ để rồi ngoài rồi đóng mắt.

TRUNG-KỲ

Binhthuân

Chết có lệ. — Mỗi năm đến khi trời đông mưa lớn thì có sự hiểm nguy xảy đến. Hôm 20 Mai, lúc trời đương đông mưa sầm mịt vang giáy, thiên-lôi vãi hóa xuống đánh chết hết một người Chăm ở miền Phan-rí. Còn năm ngoái cũng trong lúc này mà cũng gần nơi ấy, thiên-lôi cũng giết hết 4 mạng.

Đã vậy mà ông thầy con phụ sự nữa mới đại hại cho non-dân. Hôm 13 14, ông thầy bắt ăn hết một người đàn bà ở lối sông-luy. Vô-Tông đi đâu mà để cho cop nó làm lộng quạ vậy cả?

Cải lương tục quai

(Tiếp theo)

Dư luận. — Chỉ như khi đặc biệt thừa sai ra tuyên cử hội đồng, thì Hương chức phải ý can thiệp phục, tế tự nơi đình làng; mà chọn một vị thừa sai cho mình chánh, khi chọn đảng rồi, thì Hương chức phải lên nhan diện, cũng nổi trống mõ. Rồi Hương chức đem nhau ra trước mặt thần mà khấn vái rằng: nay chúng tôi vì dân vì nước nên mới chọn ông x-x. ra làm thừa-sai thay một ông cho dân đến tỉnh mà chọn lựa một hội đồng quản hạt để tải đi đưc, mà báo học cho ba triệu quốc-dân, xin

liên thân chúng, chiếu cho ông x-x-x giữ gìn thân này, mà chọn người hiền ngộ, vì bằng ông x-x-x có đầy tài hội mà đặng làm, có gặp như mưa mà đi chi, bù công theo tư, thì quí thân chó thứ, rồi bắt ông Thừa-sai ra đưa mặt thần mà lập thế.

Nếu một làng đều dùng cách này mà làm luật thì việc tuyên cử mới đặng công bình.

3* — Thương cuộc luận

Như một hội buôn chúng, bởi một cây làm chẳng nên non, muốn cho đụn lại ra bôn núi cao, thì mới rủ ren cho nhiều tư bôn, mà hồng khai lợi lộ, đặng quàng tào tài nguyên, nên chúng bạn kẻ nhiều người ít hùng vào, thì cuộc đại thương mới là thành tựu.

Hoặc trong hội thấy người có công bày vẽ, mà chọn mình làm chức Tổng-Lý nhà buôn, thì mình cũng phải lượng lực, chứ khá tham quyền, như có người tài trí nào hơn, cũng nên cứ thiên tiếng hiển cho hội biết mà nhượng cái trọng-nhiệm ấy lại cho kẻ hơn mình, rồi mình cũng hiệp lực đóng tâm, cầu lao công sự. Như Báo-Thức biết Quảng-Trọng vậy đó, thì nước kinh-dinh sự nghiệp; mới sánh được với Tổng-hóa đưc tại Thiên; mới bị công-thuận-Mộc. Nếu người mà có gia như vậy, thì ai chẳng đem cái danh thơm tiếng tốt mà khoe cho.

Còn như ở các đời, lại còn tham cái danh nặng, rồi hải uoại lo, muốn việc đến phủ cho bề ban, thì cái đeo đóng cửa đã thấy rồi. Ấy vậy mà ông Tổng-Lý còn chưa biết nên cứ làm hạnh sang giàu thì người tới lui mua bán như thảo giới, muốn cho kẻ làm người giới thì mới mở miệng ra lời, nên chúng đều ghét mà không thêm lại nữa.

Ấy đó có phải là tại cơ sấu làm rầu trạch-canh, tại một tay Tổng-lý bắt tài, mà hại cho cả phân hùng đứt cái đó chăng?

Đại phẩm con người đứng đọt ra mà cầm quyền cho một nhà buôn, thì phải thông hiểu địa đạo thổ sản, hóa vật đầu đầu tốt xấu, nắm non vật chi trúng mà mất mùa, tại để tư phương, nắm trọng lực bap, thì mới quyết đoán; mà kỳ hóa khả cư.

Còn bề ngoài giao tiếp với người, thì phải biết ngọt ngào, mà làm cho người mến, rồi lại, bề trong cư xử với người, thì phải nghiêm trang có thể làm cho dưới thuận trên hòa, muốn việc được tiến đồng được, thì toàn nghiệp mới được khai, hồng đó mới đại thành.

Cho nên mười cái nhà buôn mà ngã, rồi lại đổ thừa hụt vốn.

Một lời xưa có nói, non hữu tam bạo thì bất phú, như chuột vô vô gạo, chim xuống bể lư, người vào gọi là độ nhất chi hao, huống là mua bán hóa hàng để không chạy, mà chi tiêu tiền bạc lại càng nhiều, lớp nào thua vu phở xá, lớp nào xuống ngựa lên xe, rồi tọa thực sơn băng, đầu một hôm mới vàng, mà gặp tay bất tài thì cũng phải tiêu phí đuyệt.

Nếu gặp kẻ hư như vậy, thì nên chiết, chứ chẳng nên che, phải trong cái thanh danh kẻ hư ấy cho người đời biết, mà rằng kẻ tham người quấy ở sau, nên lời xin cái lại tốt khoe xấu bề là vậy đó.

Son-tiêu TRAN-NHÂN-VI.

HÌ TÍN

Bên báo mới hay tin Ông Huỳnh-công-Cường, là Thông-ngôn tại Tòa Khâm-sứ Nam-vang, mới thực-huân tại Sài-riêng hôm 5 mai 1919 rồi đây.

Ông Huỳnh-công-Cường nguyên đã có vợ, có một đứa con trai, cuộc hương lửa đương ở, thỉnh linh nữa chừng mà gãy gánh. Sau người có chấp một mặt lùn, người xứ Vinhlong, song ở chẳng được bao lâu mà bởi người đôn bà ả phụ-đạo chẳng tròn nên người phải dứt giải đồng-giết mà đưa về xứ-s.

Từ ấy hàng nay người đã năm lục mươi lăm, nay mới thêm được có này là con nhà phú-hu, lại thêm được hạnh đư gồm, nên người mới an bề tái th.

Vậy hôn-báo xin tạm đổi lời, để tỏ ý kính mừng ông Huỳnh-công-Cường và cầu chúc cho hai ông bà: Nối tục đến già, sống hưởng tuổi xa, từ tôn miếu đư.

N. C. M. D.

Gò-công Trưng-tế hội

(Société de Secours Mutuels des Originaires de Gocong)

Saigon le 16 Mai 1919

Thư gửi cho những người đồng-quận Gò-công, kỳ ngụ sanh nhai tại Saigon, Chợ-lớn và Giadinh:

Chúng tôi là những người có đứng tên trong Điều-lệ Gò-công Trưng-tế hội, đã có quan trên mình phê cho phép lập hội

Kính tỏ cùng bạn đồng hương đang nay: Chúng tôi định đến Chùa-nhật, 8 juin 1919, 4 giờ chiều về nhóm Đại Hội tại nhà hội Khuyến-học Nam-kỳ (Société d'Encouragement mutuel), số 24, đường Poulo-Condore (gần chợ mới Saigon), định chọn các chức vụ Trưng-tế hội, là chỗ cho bạn đồng hương chúng ta đồng hương thân thương ái, mà giúp đỡ nhau trong khi trong yếu và trong lúc mang phần.

Vậy chúng tôi xin thỉnh đồng bạn đồng hương kỳ ngụ tại Saigon, Chợ-lớn và Giadinh, đến ngày đã định trên đây, tựu lại cho đủ mặt hiệp cùng chúng tôi mà đương nêu Hội Trưng-tế này cho thành tựu đồng có đường thù lạc vẫn lại, hầu lưu truyền cho em út ngày sau vui hưởng như chúng ta vậy.

Mấy lời văn tắc, xin chư quý vị vui lòng, dãi gỏi.

Pour le Comité provisoire: Le Président, Neuvès-déc-Loux

N. B. - Chúng tôi không biết tên, biết mặt và chỉ ở chữ-tên cho hết, nên xin anh em bốn xứ vị nào có đăng tin này thì tưởng như có mặt vậy mà đến nhóm đại-hội cùng chúng tôi

Rượu Sâm-banh hiệu MARQUIS DE BERGEY là rượu nhứt hảo hạng

Province de Cantho

AVIS D'APPEL D'OFFRES

Lieu, date et heure extrême de la réception des offres: Inspection de Cantho, 2 juin 1919, à neuf heures du matin.

Objet de l'appel d'offres: 1° - Constructions de deux abattoirs en maçonnerie couvertes en tuiles au à Binhthuy et un à Phongliên; 2° - Construction d'un abattoir en planche couverte en tuiles au Xano; 3° - Construction d'un appartement à Phongliên; 4° - Construction d'une maison en planche couverte en tuiles pour une sage-femme à Phongliên, 5° Diverses réparations à la maison commune de Phongliên, au poste de veille de Xano et au marché au Xano.

Importance approximative: 4.574 \$ 00. Bureau où le Cahier de charges peut être consulté: Bureau de Chef de Subdivision des Travaux Publics à Cantho.

Chiêu phu đàn

Tiền-thiếp là Bul-thị-Ngân, 48 tuổi, chưa có nơi kết bạn, nay xin kính trình cùng lực-châu quản từ:

Vàng 2 cân, ruộng 100 mẫu thượng hạng, bạc hiện một ngàn rưỡi, 3y là của cha mẹ để lại cho thiếp. Nhan sắc vừa vừa, không trắng, không đen, chẳng hôi nách, không thoắt tai mà cũng không sứt môi. Công việc làm thì biết cái và nay đã ra đơn, làm mứt gừng ít cay, nướng bánh thuận không hay thợ. Chứ quốc-ngữ thông thạo, có thể phân biệt được Tap-chí với Nhứt-bảo.

Nay quá tuổi cập-kê, song xét vì sửa tập nưng khăn cho nông-gia thì khi nắng khi mưa, còn cứ ăn lễ mại cho Thông-gon Kỳ-lục thì cái bề tính toán làm sao mà đổi ba chục bạc tiền lương cho đủ trả sấm đồng bạc nhà, bai đồng bạc gạo, bóa cái tiền chợ mỗi ngày và trừ cau thuốc diêm, đồ giặt, số sách 3y thiếp liệu bé không giữ nổi nên không dám.

Muốn lấy chồng biết buôn biết bán, lúc lẽ vốn thì ăn rau ăn cháo cùng nhau, trời cho vốn một lời mười thì cùng nhau cộng hưởng. Ngặt thương-gia phần nhiều đều lớn tuổi, trộm xem không có mấy thấy tuổi mới đôi mươi mà đã ra đi buôn

bán, thiết thiếp tuy chẳng đăm học đòi người trước, mà cũng chẳng chịu mảy mảy chữ thỏ, nên phải tỏ cùng lực-châu quản từ hay rằng nếu ai trả lời được bái-san này thì thiếp xin gởi bình đèn mà cầu.....

Một người chủ tiệm bừa nọ gộp một người Mỹ-quốc nói rằng: Vài muốn mua thì tính 20 xu rưỡi (bạc Mỹ) một thước (yard) l. o. b. Sanfrancisco. Trong lúc ấy các ngân-hàng bỏ cáo rằng bạc Mỹ 1/8 Quang. Muốn biết tất ấy qua tới Saigon bán 0 \$ 42 một thước lấy thì lời bao nhiêu?

Một Bul-thị-Ngân

Phủ-hàm cũng đáng

Độc bài báo Nông-cỏ số 108, mới bay rằng: Ông Nguyễn-hiến-Năng Cai-Tổng An-ninh (Rạch-gia) mới đứng nhà-nước thường-lực chức Tri-huyện hám.

Đó theo thường tình ai này thấy đếu mừng cho Quan huyện-hám Năng rất hữu phúc, còn lấy theo bề ngũ kiến của tôi, thời tôi lại mừng thầm cho Tỉnh Rạch-gia lắm, làm hữu phúc mà đứng một người tài đức hẳn thiếp là ông Nguyễn-hiến-Năng, đứng vào hàng ban tá quốc-gia, trót mười mấy năm đư, cho nên trình-dó của nhưn dân trong-quận tỉnh mới như ngày nay vậy.

Kể từ năm 1904 thì Ngài làm Xã-trưởng làng Vinh-Tường (hiện nay làng xã tại của ngài đó) số non-tịch làng 3y đứng 100 dân, mà kỳ thiệp dân hiện cư trong làng còn có một tên mà thôi, lại với đôi ba tên dân kiểu-ngụ gì đó, ruộng đất tu bề bỏ hoang, không cấy cây chi cả? Đâu đâu thấy đều rừng bụi kè-mé, đầu làng cộp kều, cuối làng voi rừng, trên bờ không có một tấc đường đi, dưới sông chẳng có một chiếc ghe đàu, dân vật quanh hiểu nhưn đời Bần-cô, đã vậy thì chớ, quan lại phát cho ngài 100 cái bài thuế thân, dạy rằng xã-trưởng phải về thu thuế nhưn dạng đóng vào kho cho kiếp kỳ mọi tháng avril, (cái đó mới gay làm đái dân trốn hết cái đầu thì ăn rau ăn cháo cùng nhau, trời cho vốn một lời mười thì cùng nhau cộng hưởng. Ngặt thương-gia phần nhiều đều lớn tuổi, trộm xem không có mấy thấy tuổi mới đôi mươi mà đã ra đi buôn

tròn đầu thuế nào cũng phải bỏ, nhưng mà nếu tôi đăm trả cả trăm là bài thuế thân trắng này lại cho nhà nước, ông lại với dụng, mà lại chẳng đay tri đàng cái đại cuộc nơi bubi tương lai, chỉ bằng xin quan lớn vui lòng cho tôi chiếu mộ các dân ly-hương, tên nào có tình nguyện nhập tịch làng Vinh-Tường, thời 'thầu thuế chiếu hán, ngõ' cầu cho đàng đồng người mà khai tịch những rừng hoang nội rậm ra cho thành thuộc thời nhà nước sẽ có lợi về ngày sau biết dường nào?

Ngài làm y kể ấy, chẳng tới ba năm thời làng Vinh-Tường trở ra là một xã có phải là thì cũ-tục kè-phé đó chăng? Xưa vốn một cái hoang vu, nay lại thành một dãy vườn ruộng. Ấy có phải là công khu-xã trực-thứ đó chăng?

Năm 1904 (Giáp-Thìn) mùa màng cả thất, dân sự hầu từ tăng, lúc ấy Ngài làm Hội-đồng địa-hạt, Ngài xin giảm thuế diêm, và xin xuất tiền địa-hạt đứng mua lúa gạo để chôn-cờ cứu-cấp, thăm thay cái văn-dé 3y không hợp 3y-kén của quan địa-phương, nên người bắt đi! bởi có sự phải đổi cho nên Ngài xuất tự nghĩa phân-danh giầy thép thông báo cùng chánh-phủ, xin cho Ngài đến soái-phủ Nam-kỳ mà trần tình những sự cơ cần của dân Tỉnh Rạch-gia, Quan Nguyễn-Soái nhậm cả lời công thỉnh của Ngài, bèn thi hành các điều chôn-cờ và giảm thuế.

Bên khi ngài thăng nhậm chức Cai-Tổng, thời cũ thuộc lòng cho công lợi cái trách-nhiệm, như là: Tróc-xian, tri-tệ, khai-kinh, đân-lô, bắc-cầu, và cắt trường học, nhưn thiệp việc chi ích lợi chung, thời ngài đều sắp đặt chôn-chính vẹn cả, chẳng những là trong phủ an-tông An-ninh mà thôi, đến như Tổng Thanh-giang, Tổng Kiên-dinh, Tổng Thanh-yên và tổng Thanh-hinh, Ngài cũng sáng lòng chiếu cố, và giúp lời phương tiện, đàng nông nà khuyến khích máy vì cái Phố Tổng sất lòng mà làm những đê công ích. Bởi Ngài với một chữ nghĩa đoan-thể và đồng-vu gửi mới vì Cai, Phố Tổng Hội-đồng trong hạt, hiệp cùng quan địa-phương, nên mới mở ra đàng một con đường rất dài đàng, từ Long-Mỹ trực đát tới Rạch-gia, và thấu tới địa phận Cánh-thơ.

Văn Uyên

Như cánh chim ngon đến khuya; như người nhớ cảnh như chia làm lòng.

Thơ dài, canh vắng, (1) Đêm nằm thưa, 4c lặng thỏ trời. Ngắm xem cái đạo làm người; Nhớ lưu ly để ai cười bỏ đời. Chéi nghe tiếng khóm lẳng chòm môi; Giọng nghe loãn gió thổi nhánh reo. Một mình cảnh lạ tiêu hưu; Đòi lời chợt tỉnh, trâm châu quận đàu. Nhớ những lúc thơ trao dưới nguyệt; Chén ly hoài chữ biết mới ai. Xổ giầy ra chốn biên tây; Trống chừng lữ chừ, buồn ngày là quê. Dấn bước lại bên hè tại lóng; Ngoai dò nghe tiếng trống một tung.

Gió sương đêm thổi lạnh lùng; Mượn bài lưu thủy giải lòng ly hương. Đờn ống sáo, đã càng ưng áo, Khúc cầm loan lại giọng cơn buồn. Tiếng đờn khấu ngọc sầu tuôn; Phiến lan đã dợt như tiếng không phân. Chèo với nước bọt nhưn dạn thẳng; Giọng hồ khoan vẫn vẫn bên sông.

(1) chữ văn này là văn về.

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Mùi nó thơm

tho diệu dàng

chẳng có thứ

nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi

Cả Hạng dóm đồ ngoài song ;
 Ai tư tình với mà hồng đơn ren.
 Phong lưu tính đã quên dang ch ;
 Chừ cũng ai nhân nhũ tin về.
 Trước sân con đã rề-rề ;
 Trên lầu ve lại ã-ê khước sương.
 Thay xiêm bước lại giường dựa gối,
 Dở sách xem thêm mới đôi châu.
 Liễn tay đỡ quả bết trầu ;
 Nhại vò cau chác lỏng sần chắc thêm.
 Đèn lư-lich lạn tiếm, đèn cạn,
 Tay lưi khêu thoán-thoán ngọn cao.
 Đèn dư mây-mống rớt vào ;
 Ràng nhen bầu bạn cùng tao bó đèn.
 Mập mờ những đàng quen người cũ,
 Mồ mắt hay minh ngũ giết mờ.
 Với vàng ra đứng trước chờ,
 Ngó don lá nham có thờ ta cũng?
 Nhận kêu sương đêm trường vắng vắng,
 Đường trao lời ai quên cùng ta.
 Mãi ngoài lẹp quep bờ ra ;
 Lầu tây đục đã bóng nga hai đàng.

Trở gót lại có phòng cơ dùi,
 Ngánh việc người thêm tuổi việc mình.
 Ta nay khách địa lưu-linh,
 Trần-cam ai có thể mình cùng chằng ?
 Xưa ta đi bóng trăng thu v
 Chừ lần tay tính có sáu phen.
 Nghĩ mình hồ phước báo-sen ;
 Ngâm câu ly cánh cang phiên nước non.
 Ai ru con áo-don nhiều nỗi ;
 Như trẻ ta tuổi hỏi còn xanh.
 Lại còn thương phận mỏng manh ;
 Hồn nay khi cũng vì mình mà hao.
 Nhớ đến lúc ra vào than thở ;
 Mượn câu thi bầu gở mối xong.
 Ngâm thi thối lại muối lòng ;
 Xếp vào ngồi nhàn thơ phỏng để nhong
 Dựa cửa sổ, sương lồng cơn gió ;
 Boái ngoài song bóng thò đưa trời.
 Có Hạng đi đã đời nơi ;
 Qua nhà thấy trẻ in chời chằng là ?
 Vâng trong xóm tiếng gà eo óc ;
 Vì ai mà than khế cùng ve.
 Gái con ra đứng bên hè ;
 Nhắm chừng lối cũ chừa về cho nàng.
 Giọt ly cánh vuông khấn chằng rạo.
 Hay vậy không về áo mã chời ;
 Biết cang ai gói niếm tây ;

Thả tham son sắc mà vầy cho cam ;
 Bước ly hương, bắc nam-dặm thẳng ;
 Trở gót giày đã vắng cành ba.

Mỗi con đi đứng vào ra ;
 Dựa mình nữa gọi lần qua khêu đèn.
 Tiếng người ch ýem liêm lòng quạnh ;
 Bên phòng nghe hơi lạnh như đông.
 Ở ào tiếng lá cưỡi đông ;
 Xóm ngoài ruộng sữa ; láng trong nhíp
 chái.

Trong chằng thầy thơ trai ngồi đợi
 Tin hai thân bậc lối vắng lai.
 Buồn mình phân đứng rầu mây ;
 Ly-tao thận đọc ; lục-nga thọ cầm.
 Đưng tai lỏng tiếng cầm ống Bá ;
 Mỗi trí mờ bán đá Lầu Khương.
 Vì buồn tìm tới xa phương ;
 Vì vua nên mới ngõ đường công danh.
 Hồ mình cánh chèo mảnh mảnh-
 phạn ;

Bồng không mà thờ thần quê người.
 Es-lê đỡ khước đỡ cười ;
 Tức mình mình lại giận hồi ra đi,
 Mập mờ lập đàng mây con thò ;
 Tai nghe ngoài cái đồ bốn canh.

Lòng quê nhớ cảnh thương tình ;
 Thương ai gói lạnh bởi mình mà nghiêng.
 Con thuyền gỏ nơi miếng bề rong ;
 Mượn cánh bướm đưa đồng ngoài khơi.
 Khắc chi mây ngâm giữa trời ;
 Bay qua chót bắc ; lại đời đầu nam.
 Chẳng phải kẻ trên ao làm sãi ;
 Cửa không dành phân đày cho an.
 Khách mẹ, no vợ con ;
 Bồng không sao lại đầu non chơn trời.
 Ng hực-âm-lê cũng người che má ;
 Nghi thương người dựa cửa trông chừng ;
 Nghĩ ta uống đứng trong trần ;
 Hai mươi bốn thối một lần đặng chưa.
 Ngay đập đã thôi đưa nhứt nguyệt ;
 Hiểu trung chưa ; tuổi biết chớ chăng.
 Giữ nghe lười mới miệng lằng ;
 Bước xung xang với, phui bàn tay không
 Bên rằm măng lạnh đồng cơn gió ;
 Đèn lưn tiếm bóng thò đi tây.
 Mối mê đêm vào tình dài ;
 Dựa mình vào chôn thơ-trai quặt nòng.

Người am 'ry cưa không mở hoá ;
 Tiếng công phu bác nước cầu tình.
 Liều-lam, con điều đầu nhành ;
 Ngủ mơ giấc bướm giết mình năm canh.
 Nourvân-Vân-Quí
 Khánh-hội

Minh tạ lương y

Tân-long, le 31 Mars 1919
 A Monsieur NHI-THIÊN-ĐƯỜNG
 Pharmacie Asiatique 38 Rue de
 Canton Cholon.

Kính thăm ông cho được khoẻ mạnh, nhờ thuốc « Hô-đâm-chỉ khải » của ông mà bà thân tôi nóng ấm căn bệnh nhưng tiết vì ít quá, hôm trước mua có 1 chực gói bà thân tôi khen hay nên xóm đồng, đều xin thuốc 5 mà uống thử nên chẳng còn mấy gói, vậy nay tôi gửi thơ này xin ông, với chốt 90 gói Hô-đâm-chỉ khải nữa gửi cách contre-remboursement cảm ơn ông lắm.

Sau này, tôi to vài hàng cảm tạ ơn ông tại nhờ thuốc kim-sắc-bổ-huần của ông nên nay được khỏe khoẻ hơn xưa thời ít hàng cho ông được rồi.

Nay kính
 M. TRƯƠNG-BIEU HUỆ
 Insituteur à Tân-long Tân-châu

Trời chẳng phụ người lương thiện

Bên-báo có nghe tin rằng Madame Nguyễn-thành-Huân, Thông-ngôn-Toà Án Tây-ninh, mới sanh được một gái thứ 16, mẹ con đều được vườn tròn mạnh giới cả.

Nguyễn ông Nguyễn-thành-Huân này là một vị khách-quan và cũng là bạn có giao của bên-báo chủ-bút ; cả hai ông bà đều là người hiền-trương, nên vậy mà trời nhỏ phước lành nên mới sanh con được nhiều như thế.

Bên-báo cũng kính mừng cho hai ông bà Nguyễn-thành-Huân, tuổi mới hơn mười ngoài mà bề con gái rất nên răn rât.

N. C. M. Đ.

TÚY KIỀU GIẢI-NGHĨA

(Tiếp theo)

Chín e đường sá một mình,
 Ở đây chờ đợi sự huynh ít ngày.
 Gỏi thân được chôn am mây,
 Mũi đưa đáp đối tháng ngày thung
 dung.

Kẻ kinh cầu củ thuộc lòng,
 Hưng đèn đèn việc củ trai phòng
 quen tay.

Sớm khuya là bởi (1) phồn mây, (2)
 Ngọn đèn kêu nguyệt, tiếng chày
 nện sương. (3)

Thầy nằng thông huệ khác thường,
 Sư cang nê mặt, nằng cang vững
 chơn.

Cửa thiên vừa tiếc cuối xuân,
 Bóng hoa lợp đất, về ngàn ngang
 trời.

Gió quang, mây tạnh thành thời,
 Có người đàn việt, lên chơi cửa
 gia (4).

Dở đồ chương khánh xem qua,
 Khen rằng: khéo giống của nhà
 Hoan-nương.

Giác-duyên thất y lo lường,
 Đêm thanh mới hỏi lại nằng trước
 sau.

Nghĩ rằng khôn nỗi dầu màu,
 Sự minh nằng mới gót đầu bày
 ngay.

Bây giờ sự đã đường này,
 Phận hèn dầu rồi, dầu may tay
 người.

Giác-duyên nghe nói rụng rời,
 Nửa thương, nửa sợ, bởi hỏi chằng
 xong.

Phận một mình đường sá,
 Vay-thu hàng ở đây chờ đợi sự huynh
 một ít ngày.
 Đây nói Kiều gửi thân được chôn am
 mây rồi,
 Theo phận tu hành, đáp đối mũi đưa,
 thung dung ngày tháng.
 Lo việc kinh kệ cầu củ đã thuộc lòng,
 Với hương đèn nhện việc củ trai
 phòng quen tay.
 Sớm khuya, lo lá bởi (đọc kinh)
 nện sương mây (lá phượng).
 Tôi lại ngọn đèn kêu nguyệt khuya
 tiếng chày nện sương!
 Giác-duyên thấy Kiều thông huệ khác
 hơn kẻ thường,
 Cho nên sư cang nê mặt, nằng lại cang
 vững chơn.
 Nơi cửa Phật vừa tiếc cuối xuân
 (qua họ)
 Dưới ánh bóng hoa rụng lợp đất, trên
 trời thì về ngàn ngang trời.
 Trong lúc gió quang, mây tạnh thành
 thời,
 Thấy đâu có khách đàn việc lên chơi
 nơi cửa gia-lam.
 Dở đồ trong chừa chương khánh xem
 qua,
 Mới khen rằng: đó nầy sao khéo, giống
 đồ của nhà Hoan-nương quá.
 Giác-duyên nghe nói y thiết nên lo lường,
 Trong lúc đêm thanh mới hỏi nằng sau
 trước.
 Kiều nghe hỏi, mới nghĩ rằng khôn
 nỗi dầu màu,
 Cho nên, sự minh nằng mới gót đầu
 bày ngay ra.
 Bây giờ sự đã đi rồi đường này,
 Phận tôi hèn mọn đau may rủi cũng tại
 nơi người.
 Giác-duyên nghe nói rụng rời,
 Nửa thương, nửa sợ, bởi hỏi chằng
 xong.

NGHĨA XUÔI

Giác-duyên nói với Kiều sự cho nằng
 đường sá xa xuôi, vậy nằng ở đây chờ
 đợi sự huynh một ít ngày rồi sẽ hay. Đây
 nói Kiều gửi thân được chôn am mây
 rồi, đáp đối mũi đưa thung dung ngày
 tháng, thường bữa thì lo việc kinh kệ,
 những câu củ đã thuộc lòng, cũng là
 bằng đèn việc củ, với chôn trai phòng
 đã quen tay. Theo khuya đây sớm đọc kinh
 rúc phườn tới lại lo đèn nhang, khuya
 lại đánh chuông công phu. Giác-duyên
 thấy Kiều thông huệ khác kẻ thường, nên
 sư cang nê mặt, chơn nào nằng lại cang
 vững chơn chừng nầy. Đây nói Kiều ở nơi
 chùa vừa cuối tiếc xuân (qua mùa hạ)
 ngõ cảnh bóng hoa lợp đất về ngàn đã
 ngang trời ; lúc gió quang mây tạnh
 thành thời. Xây có người đàn việt (người
 đàn công chầu) lên chơi nơi cửa Gia. Mới
 dở đồ (lá chương khánh) trong chừa xem
 qua, xem rồi khen rằng: sao khéo giống
 đồ của chùa Hoan-nương mất. Giác-duyên
 nghe nói thiết y lo lường, trong lúc đêm
 thanh vân mới hỏi nằng Kiều sau trước.
 Kiều thấy hỏi nghĩ cũng không là giàu
 màu được, nên sự minh Kiều mới gót
 đầu bày ngay mọi nơi. Lại nói với Giác-
 duyên: Bây giờ sự đã ra đường này,
 rồi phận tôi hèn hạ may rủi cũng xin
 nhờ người Giác-duyên nghe Kiều nói
 dứt lời, nửa tin thương nửa thì sợ,
 nên bởi hỏi chưa xong là nào đặng.

- DIỄN TỊCH
- (1) Lá-bôi nhà Phật dùng lá bôi (lá buồn) mà viết kinh.
 - (2) Phương-mây. Thiên-gia vân-phan: là phườn của nhà Phật.
 - (3) Tôi lo lường nên cho Phật, khuya đánh chuông công-phu. Có câu thì Phật tử như sau đây: Thế giác khieu tán thiên thương nguyệt, qui mao thiên phược thọ đẩu phươg. Nghĩa là: Bề sừng thỏ khêu hư mặt trăng trên trời, nhờ lông rùa trôi gió trên ngọn cây. Cho nên có câu tưởng người xưa đặt nôm như vậy; Như ta: gia giốc nhờ lông rùa trôi gió, chỉ làm bề sừng thỏ khêu trăng. Cho nên chữ khieu nguyệt trên đây chỉ nghĩa đặt đèn cho Phật, tu hành theo Phật.

(4) Cửa giả là: Giả-lam, cưa Phạt: Đời xưa có ông Lý-trát-Ngô. Là quan thứ đất Giao-châu thường đến cửa chùa Phạt mà làm việc quan, nên kêu là: Giả-lam phán sự.

(Sau số tiếp)

TRƯƠNG-MINH-ĐIỆN

Rượu Cò-nhạc VIELLE
EAU-DE-VIE DEJEAN là một thứ rượu rất có danh tiếng hơn bốn chục năm nay.

AVIS D'ADJUDICATION

Lieu, date et heure de l'adjudication : Inspection de Cánh-tho, 2 Juin 1919, à neuf heures du matin.
OBJET : Construction d'un Marche à Tho-an.
Importance approximative : 2.315 \$ 00
Cautionnements provisoire et définitif 50 \$ 00 et 100 \$ 00.
Bureau où le Cahier des charges peut être consulté : Bureau du Chef de Subdivision des Travaux Publics à Cánh-tho.

TRƯỜNG

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

Trường này rộng rãi sạch-sẻ mây vì giáo-sư dạy dỗ cũng siêng năng kĩ-lưỡng, chỗ ăn chỗ nằm của học-trò cũng có người chăm nom săn sóc tử-tề. Nhữn là đồ ăn của học-trò lại càng sạch-sẻ qui-trọng vô cùng.

Lục-châu chủ quản-tử có con có cháu cũng nên đem đến đó mà cho nó học, chắc sao liệt-vị cũng được vui lòng, khỏi lo sợ ngại ngại chi cả.

BẢNG ĐĂNG QUÍ DANH

của các ông các bà có lòng hảo hiệp sẵn đã đóng bạc trước rồi.

QUÍ DANH	CHỖ Ở	SỐ BẠC ĐÓNG RỒI	NGÀY MUA	NGÀY MÃNG
Bà Trần-thị-A...	Hương-châu Lạc-diên Bacliou	5000	1 ^{er} Avril 1919	1 ^{er} Avril 1920
Ông La-vang-H...	Ex maire Bacliou	5.00	1 ^{er} Janvier 1919	1 ^{er} Janvier 1920
Id. Hương-ly-Ch...	id Vinh-long	5.00	1 ^{er} Mars 1919	1 ^{er} Mars 1920
Id. Phạm-vân-B...	Hội-đồng à Cité-bé	5.00	8 Février 1918	8 Février 1919
Id. Hồ-trường-S...	Propriétaire à Trá-an	5.00	1 ^{er} Mai 1919	1 ^{er} Mai 1920
Id. Ng. thàn-L...	Propri. Bình-dông Mythe	5.00	1 ^{er} Mars 1919	1 ^{er} Mars 1920
Id. Lê-vân-B...	Collég. en congé Cai-thu-ho	5.00	1 ^{er} Mai 1919	1 ^{er} Mai 1920
Id. Trương-ngọc-T...	Hg.-chủ Lougson Tánh-châu	5.00	1 ^{er} Juillet 1918	1 ^{er} Juillet 1919
Id. Trần-vân-Ng...	Cựu-xã-trưởng Phong-hiệp	5.00	1 ^{er} Janvier 1919	1 ^{er} Janvier 1920
Id. Kassei-Mutuel	Cánh-tho	5.00	10 Août 1918	10 Août 1919
Id. Cựu-bộ-Hồng...	Bình-phan Chợ-gạo	5.00	1 ^{er} Janvier 1919	1 ^{er} Janvier 1920
Id. Hồ-thị-Hồng...	Marchand de Pady Soa-riég	5.00	id.	id.
Id. Phạm-dũng-D...	Propriétaire à Tân-an	5.00	15 Novembre 1918	15 Novembre 1919
Id. Tô-Hoài...	à Tân-châu	5.00	1 ^{er} Avril 1919	1 ^{er} Avril 1920
Id. Hồ-khắc-Th...	Proprié. gia-hòa Soctrang	5.00	1 ^{er} Janvier 1919	1 ^{er} Janvier 1920
Id. Bourguignat...	Xu-hàng Barla	5.00	1 ^{er} Mai 1919	1 ^{er} Mai 1920
Id. Ng-chi-Th...	Receveur des P. et T. Bacliou	5.00	1 ^{er} Juin 1919	1 ^{er} Juin 1920
Id. Cao-triều-Ph...	à Bacliou	5.00	1 ^{er} Mai 1919	1 ^{er} Mai 1920
Id. Ng-ngọc-T...	Phước-long Rachgia	5.00	1 ^{er} Avril 1919	1 ^{er} Avril 1920
Id. Divers villages...	Vinh-long	55.00	1 ^{er} Janvier 1919	1 ^{er} Janvier 1920
Id. id	Vinh-long	30.00	1 ^{er} Mars 1919	1 ^{er} Mars 1920
Id. Trần-vân-L...	Interpréte Soctrang	5.00	8 Février 1919	8 Février 1920
Id. Hương-chánh-V...	Ngô-hiệp Cai-lây	5.00	1 ^{er} Janvier 1919	1 ^{er} Janvier 1920
Id. Bồ-vân-B...	Subi-chủ Biền-hòa	5.00	1 ^{er} Février 1919	1 ^{er} Février 1920
Id. Năm-Chợ...	Com. ergant à Tân-châu	5.00	1 ^{er} Mai 1918	1 ^{er} Mai 1919
Id. Hương-vinh-Ph...	Hòa-Bình Bacliou	5.00	1 ^{er} Février 1919	1 ^{er} Mai 1920
Id. Trần-mậu-T...	Hương-chủ Bacliou	5.00	1 ^{er} Mars 1919	1 ^{er} Mars 1920
Id. Trương-vân-Ch...	An-thời Mộ-cây	6.00	1 ^{er} Janvier 1919	1 ^{er} Janvier 1920
Id. Lê-kim-Ch...	à Bén-cát	3.00	1 ^{er} Avril 1919	1 ^{er} Octobre 1919
Id. Đào-chông-V...	à Saigon	5.00	1 ^{er} Février 1919	1 ^{er} Février 1920
Id. Ngô-phong-B...	Propriétaire Bacliou	5.00	1 ^{er} évrier 1919	1 ^{er} Février 1920
Id. Lê-minh-K...	Cựu-xã Phong-thạnh	5.00	1 ^{er} Mars 1918	1 ^{er} Mars 1919
Id. Phùng-ngọc-B...	Hương-cá Bacliou	5.00	1 ^{er} Février 1920	1 ^{er} Février 1920
Id. Ngô-vân-D...	Rachgia	5.00	1 ^{er} Mai 1919	1 ^{er} Mai 1920
Id. Phạm-ngọc-T...	Cai-tông Mythe	5.00	1 ^{er} Mars 1919	1 ^{er} Mars 1920
Id. Lê-thông-V...	Phó-tổng id	5.00	1 ^{er} Février 1919	1 ^{er} Février 1920
Id. Phạm-vân-N...	Cựu-Thông-phán id	5.00	15 Mai 1919	15 Mai 1920
Id. Tống-thái-C...	Cựu-hội-đồng Tấnan	5.00	id	id

Nước màu nhuộm TÓC VÀ RÀU

Một cách mau lẹ hiệu D. RICHARDS

Nước màu này tốt như, chậm một chút thì thay tóc râu đổi ra màu **Đỏ dợt. — Đỏ sậm. — Hay là đen huyền**

Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm công như là tự nhiên. Hề dùng thì thay hiệu. nghiệm. đã đều tốt mà chẳng hề phai lại. Dùng nước màu này rất tiện, không mực, tóc, mà làm cho tóc mềm, mượt và không rụng được.

Gởi cho hàng một cái mùng da 4 quan, tiền tây thì hàng sẽ gởi nước màu cho.

HÀNG A SEGUIN
Rue de Moulis

Món bài số 153 tại BORDEAUX có trữ bán

Thi-nợc hiệu

TIỀN TRỐNG RĂNG RẤT KHÉO.

Kính tôi cũng như quý-bà được rõ trước tôi thường ở trong rừng gần M. Villarrelle ở đường Marais (Chợ) hơn mười năm, Lục-châu chủ quản-tử biết tôi và cũng đều khen ngợi nghề tôi cũng như tôi đã chế lại khéo mà hơn mau.

Nhà này tôi đã tách riêng ra mà lập một hiệu tại đường Avenue Jaccaudo, món bài số 54, gọi là Thi-nợc (đỏ cần) của ông Huynh-tri (Christin).
Kính tôi kính xin lục-châu chủ quản-tử vui lòng chiếu cố, đem giúp tôi là người đồng hương thì tôi lấy làm cảm ơn lắm. Tiền tôi có trong đó như răng và nhiều cách lộn các tiền, khéo chế và công.

Al đầu răng một răng thì cũng có thuốc, ai răng bỏ thì cưa và sửa lại cũng hết cả. Cưa ai ở xa xuôi thì gởi cho tôi, hoặc ở gần mà không muốn đến tiệm, thì tôi cũng sẵn lòng đến tại nhà quý-khách mà làm cho, mà cũng không tính giá tiền nước hơn nữa thêm. Còn như quý-khách muốn trồng mau, nội trong 4 ngày cho rồi, thì xin phải sẵn tại tiệm, tôi sẽ đi sửa lộn cho vừa lòng, quý-khách.

Còn việc trồng răng thì tôi bảo-chứng trong 5 năm, nếu có sự ra thì tôi làm lại không tính tiền.

Tiền tôi đây việc trồng răng chắc chắn hơn là tiền cưa lại thì tôi sẽ hơn các nơi khác. Nếu ai đem tiền đến cho tôi mà muốn trồng răng thì tôi tính tiền công riêng nữa, bằng công trồng thì tôi cũng tính tiền bảo-hung cho bạch phân chi thập (10 /-).

Thi Nợc hiệu của kính.

TIÊU THUYẾT
Trước-giã: HỒ-BIỂU-CHÁNH

AI LÀM ĐƯỢC
(Tiếp theo)

Bạch-Tuyết nghe Chi-Đại nói mấy lời liền rưng rưng nước mắt mà đáp rằng: «Thấy nghĩ như vậy cũng phải, song con gái người ta có tham phò phụ bản hay không thì tôi không biết, chớ phận tôi thì tôi ham người phải đó mà thôi. Để tôi đi không biết thấy nghèo cực hay sao, song tôi thương thấy nên bỏ ông bà cha mẹ mà theo thầy đây, thì tôi đã quyết tình đây bữa giờ buổi, đem giải nắng mưa với thầy, dầu sống thác với sướng khổ nhau, chớ thấy cực khổ tôi có ăn vàng cũng không ngon đặng. Còn như thầy có bém

nhồi mấy trong vàng này, thôi thì để mai đóng hộp gởi theo nhà giấy thép về trả lại cho cha tôi»

Chi-Đại thấy Bạch-Tuyết là gái biết đều mà lại có chí khí nên cũng mừng thầm. Lúc Bạch-Tuyết bước về nhà may vợ chồng phò xã Mang đi khỏi, nên mới nói chuyện chàng ngại chi hết. Khi vợ chồng phò xã Mang về, thì Chi-Đại mới rằng Bạch-Tuyết là người tinh có của mình.

Vợ chồng phò xã Mang thấy Bạch-Tuyết ăn mặc vải bố cũng ngờ là thiệt. Sáng ngày Chi-Đại kim một cái hộp hồ hết cả giấy kiến và mây dơi vàng vờ rồi đem gởi cho quan Phủ Camau. Việc rồi thấy ở Vũng-liêm không có phương thế làm ăn bên đem Bạch-Tuyết ra lay mỗ mà cha mẹ rời đi chừng một các rười hai các mà thôi. Chi-Đại làm đơn vờ xin làm số Trường-Tiền thì họ nói không có chỗ trồng. Bữa sau nghe nói Ba-son để xin mới làm đơn men tới, nào ngờ đã có nhiều người vờ

8. - THE ĐẠO KỶ KHU
Nói về Chi-Đại làm việc tại Camau hơn

Nhà trường của bà Le Guidec

Ở tại đường Amiral Page số 1
Ngang hông Nhà-Thờ Nhà-Nước
SAIGON

Bà Le Guidec kính rao cho trong Lục Châu hay, như vì nào có con nều muốn cho lên Saigon ầu học, thì bà rỏ, sẵn lòng tiếp đãi, ăn nghỉ tại nhà trường của bà được hết.

Muôn học tại trường bà, thì bà sẽ lo dạy cho tới lớp thì bourse đặng về các trường Nhà-nước. Hoặc đi học các trường nào khác hay là trường của Nhà-nước rồi về nhà trường của bà ăn nghỉ cũng được. Bà sẽ sẵn sóc kèm thức con trẻ lo làm bài vở và học tập luôn. Chẳng hề để cho chúng nó ham chơi mà mất ngày giờ.

Bà tính giá rẻ.

LIM HONG BENG & C°

43, Quai de Belgique, 43

SAIGON

Hàng này có bán sỉ và bán lẻ các thứ nước thơm (Lotion Florale) đùi heo muối xứ Úc-địa-lợi (Jambons Australie) hiệu CAVANBA, mỡ-sữa Úc-địa-lợi (Beurre Australie), Rượu-la-ve hiệu «ASAHI» Beer, Bón-bon Thượng-Hải (Sullivan's Candies Shanghai), các thứ bột đường sanh (Pâtes Alimentaires Shanghai), Bải Cào Huế-kỳ, sữa đặt hiệu « GOLD LINES » (Kim-Tuyên) vãn vãn.

Sữa đặt hiệu « GOLD LINES » này, uống vào rất ngon rất bổ hơn các hiệu khác, có gỏi bán cùng Lục-Tĩnh mà giá cũng rẻ hơn nơi khác, chừ qui-vị hãy mua thử một hai hộp, sau ắt là toại chí.

Những đồ của hàng này đều là đồ mới tinh anh, ngon tốt lạ thường.
Lục-Châu chừ quản từ, muôn mua mà bán lại, xin viết thư cho hãng chúng tôi rỏ, chúng tôi sẽ tính giá rẻ, và sẵn lòng gởi đồ theo chừ ý qui-vị muôn. Hoặc muôn đánh dây thép thì để tác như vầy: HONGBENG — SAIGON.

xin trước rồi nên họ bắt thì. Chi-Đại thì rudi dậu số hai nên họ biểu về chừ chứng nào có thiếu chừ họ sẽ cho kêu. Chi-Đại thấy dậu nên chừ ý trong năm ba bữa đây sẽ có chỗ làm, nên vui mừng lật đật về nói cho vợ hay, té ra đời hơn 20 ngày mà không thấy ai kêu gọi chi hết, «ông trí làm đơn về nhấc thì họ biểu chờ ít ngày nữa vì chưa có chỗ trống.» Ở Saigon gần một tháng đã nhệ tuổi rồi mà chưa có chỗ làm, Chi-Đại buồn rầu lung lăm, đêm nọ khách mây phồng ở gần đờn ngủ hết, bên kều Bạch-Tuyết dậy khốc mà nói rằng: « Hôm trước tôi có nói với cô rằng phần tôi nghèo năng nếu theo tôi thì khổ sở nhiều hề làm. Nay có đả khởi sự thấy khổ rồi đó. Bạch-Tuyết thấy chớng buồn rầu bèn kim lời mà khuyên giải rằng: «Người đời ai khỏi học. song có học rồi chừ đặng sướng đời vui; chừ người nhờ lớn sướng hoá thì có biết vui là gì. Còn việc tôi cũng

thấy tuy không cười hỏi song cũng là vì chớng rồi. Nếu thấy cứ kêu bằng có hoài thì đả coi lợt lạt mà thiên hạ còn đi nghỉ. Từ này sắp về sau xin thấy kêu tôi theo tục thường chớng kêu vợ vậy, chừ đứng kều-cô-nửa.» Chi-Đại tính đời Ba-son cho kêu hoài thì phải mang khốn, nên rặng ngày ra mấy nhà hàng xin về ở mà biền số. Tôi đầu họ cũng bỏi có làm tài phủ tiệm nào chưa. Chi-Đại thật thà cứ nói không có nên không xin chỗ nào được hết. Cách ít ngày nghe nói phong phanh rằng Tòa Tân-Đào có thiếu một người long-tôn đi giấy, Chi-Đại tính mai đến xin song về tới lại thì bụng vợ rằng: « Bực của mình còn bầy giờ có vài chục đờn nên đờng sòng mà chờ cho có chỗ sang trọng mới chịu làm thì vợ chớng chệt đời còn gì. Bữa nay qua nghe nói ở Tòa Tân-Đào có cần dùng một người đi giấy, qua muôn về xin mà làm, song làm tay sai

của người thì then thua quá nên qua không nỏ. Bởi vậy qua về hỏi lại em coi tính là nào, rồi qua sẽ liệu đnh.» Bạch-Tuyết đáp rằng: « Tôi vẫn lãnh nhực ấy là lẽ thường, song mình có tiền ở nhà mà ăn thì thôi, chừ mình nghèo đi kiếm chỗ làm ăn, chừ nào lại khỏi tay sai, chừng nào mình làm đờn quày gạt gẫm người ta mà lấy tiền, chừm giết người ta mà dục của ấ mới là nhực chừ.» Chi-Đại nghe vợ nói lời phải mừng lung lăm, song nghĩ người tánh tình như vậy mà cực khổ đờng này thì thương tiếc về cùng, bèn ôm vợ mà khóc. Bạch-Tuyết kim lời ngon ngọt mà khuyên Chi-Đại. Chi-Đại nói rằng: « Đợc vợ như vậy đờu nát thân qua, qua cũng đành đả.»

(Sưu sẽ tiếp theo)

QUYNH-MY

NGUYỄN-NGỌC CƯ

Số 20 đường Amiral-Courbet
(CHỢ BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, tâm, cám, trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán ròng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hực sai đến bằng phố, gởi giấy, thì kể đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có đợn chớ ăn chớ nghĩ sạch sẽ từ từ. Muốn dùng com từ bữa ăn hay là muôn dùng com tháng cũng đợc. Lại có chớ nghỉ ngơi thông thì xin các ông ghé chơi mới phen, thì sẽ rỏ.

LỤC-TĨNH-KHÁCH-LẦU

Số 84-29, đường Espagne
SAIGON

Tiệm Lục-TĨNH-KHÁCH-LẦU có phòng ngủ rộng rãi, sạch sẽ và mát mẻ về cùng; ở tại góc chợ mới Saigon, đường Espagne, số 84-92.

EDEN-CINÉMA

Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tinh không những tuồng mới đả hay mà lại vui, thú nầy Nam-kỳ chưa hề có. Hát tuồng mới nhiều lớp hay lắm.
Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiêu khieu.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực nhưt trong cõi Đờng-Dương, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đả hay lại thêm vui về, hình Pathé-frères gởi lại.

Ông Leopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cấn, thầy thầy đều rỏ chớng công người xem tới màng mà không mỏi mắt Xin qui khách thử khi hóng má đến xem chơi tiêu khieu rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp đả qui ông. Sự máu nhiệm xưa nay chưa từng thầy. Nội tuần này sắp tới có hát 2 thứ tuôn mới là La mort du Sous marin và Le cœur Héroïne có nội nhiều lớp hay lắm.

TIỆM-AN-PHONG

Bán hàng Tàu và hàng Bắc
TẠI CHỢ CAO-LÀNH

Kính thưa anh em lục-châu qui khách đợc rỏ, tiệm tôi có bán ròng hàng Tàu những là vãn xuyến lãnh nhiều cũng là hàng ta kêu là hàng vườn, nhựm đến đờn lảng thật tốt không hề trễ, tôi chớ ý, vì chăm tại Cao-lãnh tốt (giá rẻ) nên đồ nhựm đến của tôi hót cao chám không tiết, đả nhựm nhiều chám rất kỹ cang giá rẻ hơn xứ khác, vì các xứ khác phải mua chám tại xứ tôi giá mắc, nên chớng thể tôi kiếp hàng đến của tôi, còn đồ hàng Bắc tôi cũng đồ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như qui khách muôn mua vật chi dùng, xin gởi thư đến, tôi sẽ gởi lại liền, như giá thiệt nỏ, như muôn hỏi giá trước tôi cũng trả lời liền, hàng tôi gởi contreremboursement.
Cao-lãnh, Nguyễn-xuân-Trước.
Cẩn bạch.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG

Từ Nguyễn-long-Thao

Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đả hơn 5 năm ở phía sau phố chợ đờng xưa hơi Saigon-Thuần-nội, có đờng thẳng đả bằng ăn dài một gờ liền từ 100 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 0m15; bằng ăn chớ kiểu từ lính (long lân, quỳ, hổ, rồng), bằng lính của công 7, 8 trụ cho đến 10 trụ, và bằng ăn một đả; bằng tròn một chớ này, chừng chám tam lân thì 1m55, có chớ 5 trụ 4 góc chám giấy lá tỳ, bằng rợu (table d'apertifs), bằng khách (table de salon), bằng viết (bureau) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, từ áo tron, từ áo kín thì thờ của biền liền thanh thờ kiến về son thấy chớ đả chớ vàng, ghé ngổ một tròn, mặt trời đả, mặt đả, và có đả thờ đả tinh, những là chừng đờn, đả, hộp, khay, kỷ vậtng mệ, văng bàn, văng ba, văng tư, hết thấy đờn làm bằng cây danh mộc, chừ theo kiểu kim thời tron bển, chớ chớ chớ và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có đợn thêm một tiem «gành có bán đồ nữ rợu và đồ danh mộc tuấn ăn thứ tron đờu có đả.

Kính xin chừ-tôn qui-khách thừa ấp nhàn đả xin ghé lại tiem tôi muôn mua đả làm hàng hoặc là đợc món chi chừng đờn tron nhà thì tôi sẵn lòng mua mua làm cho vĩa và quố đờng.

NGUYỄN-LONG-THAO,
chủ trại kính cáo.

Tiệm Hiệp-Thành

TẠI MYTHO

Kính chừng chừ qua-tế tron tỉnh Mỹ-tho và các tỉnh lân cận đợc hay, nay tôi mới lập ra một tiem, lấy hiệu là « Hiệp-Thành » tại chợ Mytho, đả làm Đại-lý cho hiệu Liền-Thành Chợ-lớn mà bán các chớ nước-mắm Phan-chiết thiệt ngon, và tiem tôi chừng đại-lý cho hai tiem mợ Lái-thiêu của ông Nguyễn-long-Thao và ông Nguyễn-hiệp-thành mà bán đả thứ bán, từ gờ, đờng, bằng cây danh mộc như: gờ, trổ và cạm-lại, vãn vãn. Đợc nước-mắm đả ngon, mà ghé bán chớng khỏ. Lục-châu đờn nghe tiếng đả lâu. Cởi xin chừ ông lý lòng có ấp, đản giúp bán đờng hàng, thì tôi thám cấn chớng cang.
Mytho Hiệp-Thành
Chớ-nhơn Tạ-Văn-Quyển, Cẩn bạch.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đủ đồ phụ tùng đường Lavo mền hải 90 và 101. (Bát-hô) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính công Lạc-châu qui khách đóng xe: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: Xe mai, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cả sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá-tiền bện tay chỉ lại cao-su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tay, đồ bát kê xe độc chiếc và xe song mã bằng da tay may rất khéo và chắc, có bán yên ô-ô, chông đạp hai tiếng, bình đèn thấp đèn khế đã theo xe, sơn xe... và sửa xe.

Cả xin qui khách có dịp đến Bát-hô xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thúm mua giúp lại người, thì tôi rất cảm ơn họ cả. Còn chú qui khách ở xa muốn gửi thư hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng trả đáp.

Còn tôi cũng có gửi bán những lá đèn xe, bánh cao-su giá-ti, đồ bát kê da tay nơi tiệm Thái-Bình trước nhà giấy xe lửa Mỹ-Saigon, tiệm Lạc-tinh-lâu số 84 đường d'Espagne.

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRES

Tiệm tôi đã lập ra mười năm nay khác đủ kiểu con, dấu đồng và mũi thung. Có chạm một bia đá cẩm thạch để mở. Tôi có in đủ kiểu trong catalogue (mục lục) để cho qui-vị lựa kiểu mà dùng. Xin chú tôn chiều cô tôi rất cảm ơn.

Nay kính.

LỜI RAO

BỘN NHẠC LANGSA SAIGON

Ông SERSOT là thầy đờn có danh tiếng có lập một bộn nhạc Langsa 25 người, đủ các thứ kèn, cho những người Annam học hơn sáu năm nay, đã tập rành rồi đủ các thứ bả theo cách thức người Langsa: (Marches sa, Redoubles, Polkas, Mazurkas, Valses, Ouvertures, Fantaisies, Airs Nationaux và Marches funébre) cũng như các bộn lớn phương tây.

Bà học ba năm nay, bôn này có dự nhiệm làm tức, là khảnh-tán, nước các quan Langsa cũng chơi nhiều chỗ đó hội người Langsa, Annam; tại Bôn-kán ở đờn Kịch-lò, các nhà hát Tây Saigon, và Luc-tinh đờn nhạc dân, lại các nhữn báo Langsa cũng đều tưng khen.

Vậy trong Lạc-châu, qui ông qui bà, như có điệp chi, hoặc nghinh hôn, tang chế, lễ tế tây quan, nên viết thư cho ông SERSOT, mà thườn nghị; giá cả đánh rành, tùy theo xa gần, ông sẽ tính giá nhẹ; trước là đến giúp cuộc vui theo tiệm thời, và làm chi đờn lờng qui ông qui bà cũng rất tốt của mà xem thấy con nhà Annam cũng ngày càng tiến bộ.

Monsieur SERSOT,

Chef de l'Harmonie Indigène, No 55, Rue Richaud SAIGON

TIỆM

Nguyễn-hữu-Sanh

91, Rue Catinat 91, Saigon

Có bán đủ thứ hàng Tàn, hàng Tây tốt làm mà giá cũng rẻ.

Còn thợ may đồng làm, may đủ khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa.

Có bán các thứ nón Tây của người Bá c lam. Ồn tốt giá nhẹ.

Có bán một cây đờn Tây Piano rẻ lắm; có 100\$00 mà thôi.

Ài muốn mua xin đến nhà số 22 đường Garcerie mà mua.

Café-Restaurant Taverne Française NAM-THUẬN-PHÁT

Lê-văn-Lê, successeur, ở tại Ngã-tứ đường Pellerin và đường Espagne gần đình Xã-Tây Saigon.

Kính công chú qui-ông được rõ: nhà hàng bán cơm Tây hiệu là «Nam-thuận». Phở «này, nay để về phần tôi làm chủ rồi, tôi mới tìm được người đầu bếp giỏi nấu nướng rất khéo rất ngon; những trẻ coi đờn tôi cũng dạy đủ là nghi để cho chú qui-ông phòng khi sai khiên; cái xin chú qui-ông có đến tôi là bán đồng-hàng mà giúp nhau cho nên việc, còn trong lúc cháu chú-quần-từ, có dịp chi yên đến Saigon, thườn nhữ chú ông có lòng chiều cô, thì tôi cũng vui lòng tiếp đãi và cảm tạ chẳng cùng.

LÊ-VĂN-LÊ chủ hàng.

PNON-PENH-BAZAR TRƯƠNG-XUAN

Table listing various goods and prices: Néc áo bông-tô, áo-xơ-cô, kiền đẹp; Néc áo bông-tô, áo-xơ-cô kiền đẹp; Néc áo bông-tô, áo-xơ-cô kiền đẹp; Néc áo sơ-mi (chô-lô) xuy vải, mỗi bộ; Néc - 12 bộ; Lược sừng gò tọc cặp - 12 cái; Đùng-bô, tàn lọng, kiền đủ hình, hình có khuôn, chùng óca, xe hơi, xe ngựa nhiều thứ, mỗi hộp 12 cái khác thức (đôi-đều); Cartes postales giặc Âu-châu, hình xe Cao-mô, Nam-bý một trăm; Khẩu bàn lông đất bằng hoa hồng; 0-67 x 1-45, 12 cái; Giay viết thư, mỗi hộp 50 tờ, 50 bao dôi có máng; «Toile Superfine» 12 hộp; «Cosette» 12 hộp; «Idylle» 12 hộp; Bàn chải răng, 12 cái; Gói contrơ remboursement, Ai mua từ 10 \$ 00 trở lên phải gói trước đặt ọc 1 \$ 00, ngoại từ mỗi hàng cũ.

Le Directeur Gérant: Lê văn-Dư 25-26, Quai Piquet Pnon-Penh.

TRIỆU-CƯƠNG

MỘT TIỆM LỚN TẠI CHOLON, SỐ 188, ĐƯỜNG MARINS. Một tiệm mới tại Saigon ở 3 đường Gallieni TRÔNG RĂNG VÀ THAY CON MẮT

Kính lời công Lạc-châu chú qui-ông qui-bà đờn rõ: Nguyễn tiệm tôi trông răng thay đã mười mấy năm rồi. BẢNG CẤP TỐT NGHIỆP CỦA QUAN LƯƠNG-Y LANGSA BẰNG THƯỜNG, cách làm rất kĩ-ên-đeo và chắc chắn, lại dùng đồ thượng hạng, chẳng hề đổi trả, vàng trên ô-ô bích đầu mười năm cũng còn sáng láng như mới vậy.

Nay tôi lập thêm một tiệm mới tại Saigon (15 Mars 1919 này khai trương) số 3, Boulevard Gallieni ngang ga xe lửa Saigon-Cholon (Đường trẻ...) hực mới Saigon; cũng có trông răng và bích răng giá thật rẻ, cũng có bán các món khác thường dùng theo ý của chú qui-vị, mỗi mỗi các cuộc trong sự mua bán của tiệm tôi thời giá cả đều thật rẻ hơn các nơi khác chẳng sai. Vậy tôi kính mời chú qui-vị hãy thừa bước đến tiệm tôi, tôi hết lòng trọng đãi. Chỉ như chú qui-khách ở đờn Lạc-châu có cần đờn món chi, xin chịu phiền viết thư cho tôi hay, tôi sẵn lòng gửi cách CON-RIE REMBOURSEMENT.

TRIỆU-CƯƠNG kính mời.

東 DAI - DONG 大 49-51, Rue Duperré, 49-51 SAIGON

Chụp hình đủ kiểu, tôi làm! Trông-răng và bích răng GIÁ RẺ LẮM!!

Ajouterie Saigonnaise TIỆM Minh-thành-Hoà BÀN ĐỒ NỮ TRANG 33, Rue Schroeder. - Saigon

Kính lời cho Lạc-châu chú qui-khách đờn rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kiền-thời, rất nên xiach đẹp, ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 33. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Chợ-lớn, đường Thủy-bình (Rue des Mariniers) số 184, tục danh là hàng cháo-mũi, nên tôi thường hiểu ý qui-bà qui-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàn và hực-mỹ.

Từ khi tôi mở 3 cửa tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn qui-bà chiều cô cho người đồng-bang nên việc tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong Lạc-châu hiệp hung, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cháu xin cho các ông cho mau thiên trụ.

Nay kính

Nguyễn-văn-L. ở tại Bấy-Khố.

CÁO BẠCH

Kính trình qui-vị đờn rõ: Chúng tôi mới lập một tiệm tại đường Catinat, môn bài số 87, Saigon, để sửa các thứ may: Như là: đồng-hạt, xe may, máy đánh may, máy may, máy cắt, và áo, quần, váy, quần... Có khéo các thứ con dấu đồng và mũi thung đủ kiểu, chạm may đủ kiểu thêu, và vân... Bàn đờn và bàn là đủ ping thông xe may, con-cơ, con-cơ à brider và con-cơ, thế nhữn là các thứ men-cơ-nơ.

Qui-vị ở xa muốn mua hay là cần món gì xin viết thư cho chúng tôi thì chúng tôi sẽ gửi lại lập tức và tính giá thật rẻ (gửi cách làm hòa giao ngân, Contrơ Remboursement) qui-vị muốn mua món gì ở Saigon hay là hỏi thăm việc chi thì chúng tôi cũng sẵn lòng lo giúp. Xin Chú-chú chiên cô chúng tôi hết lòng cảm ơn. Au bien-tour des Tonkinois.

PHẠM-TRỆ-KINH 87, Rue Catinat - Saigon

Xe hơi cho mượn

Kính cũng liệt vị đặng hay: nay tôi sắm một cái xe hơi OVERLAND 5 chỗ ngồi để cho mượn nếu chư quý-vị có cần dùng đi chơi, hay là có việc chi, xin hãy trông tình giúp nhau làm việc. Xe có để sẵn tại đường d'Adran số 400 Saigon, ngang trước Tòa Tân-Đào, bất luận là giờ nào, chư quý vị muốn dùng xin đến đó thì có sẵn.

BÀI « Văn-Minh »

Để giúp ích cho học trò sơ học các trường, tập nhàn nhá, và học sơ 4 phép toán, trong giờ chơi và lúc nhàn.

Bài này có 8 cách đánh là: Cờ-lượng, Bính-dương, Canh-tranh, Hiệp-thương Tùng-Đức, Vậ-sanh, Luân-thường, và Bức-đi. Có gói bán, tại quán « Nồng-Cô Mìn-Đam » và các tiệm sách trong Lục-châu. Giá mỗi bộ bài, là hai cái (0 \$ 20) mỗi gói 50 bộ, giá chín đồng (9 \$ 00). Trú tại nhà Monsieur: Lê-văn-Mai, Làng Hạnh-thông, Tổng Bình-lễ, Poste de Trại-ôn. Ai muốn mua nhiều, xin gửi thơ thương nhàn.

NAM-HỒNG-PHÁT KHÁCH SẠN

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang Gare xe lửa Saigon-Couap tại Chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sửa xe máy, đến essence và đèn alcohol.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát, giá rẻ.

Quý-quan, Quý-khách ở xa muốn mua bát cá: vật chi thì tôi mua giùm, niềm kỹ lưỡng gửi tới chỗ ở mấy ông.

Hữu-như-Ký.

Tiệm khắc con dấu

Kính tỏ cùng Quý-khách đặng rõ: Tiệm tôi khắc con dấu đồng, cao-sơn và bằng đá chm-thạch để mô, vân vân... Giá rẻ đồ tốt mà làm mau, nếu quý-khách ai muốn dùng kiểu nào, xin gửi thơ lại tiệm tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng, thì tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý.

TÂN-DUY-BINH Graveur 89, Rue Catinat, 89. - Saigon

Thuốc Cam-tích này tại tiệm NHÍ-THIÊN-ĐƯỜNG ở tại đường Canton số 38 Chợ-lớn có bán, hay làm; liệt-vị có con mà bị bệnh Cam-tích cũng nên gửi đến đó mua về cho nó ăn thì thấy hiệu nghiệm liền. ๕

GIÁ | Mỗi gói 10 bánh... 0\$10 | Mỗi hộp 100 bánh... 0 \$ 00

TIỆM

Trương-văn-Hanh

SADEC

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Linh thập mượn đến khí dầu (carbure) theo cuộc quan, hớt, tan, tể, kỹ-yên, tẩn-gia, hạ-thọ.

Khăn đen bằng nhiều tây tốt thượng hạng; bán mới và bán lẻ võ ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thơ cho tôi, tôi sẵn lòng kỹ lưỡng gửi contre remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lĩnh đồ).

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

TRƯƠNG-VĂN-HANH
chủ nhân.

CÁO BẠCH

Chúng tôi mới mở một tiệm tại đường d'Adran, môn bài số 110 (ngang trước Tòa Tân-Đào, hiệu là Tân-phát Long, để sửa: Bền Tito-Landi và đèn Manchons, xe máy, tủ sắt, máy đánh chữ, máy i át và sửa đồng-hồ, vân vân. Lại cũng có bán: Manchons, Carbure và dầu Essence đủ thứ.

Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao cho chúng tôi.

Một khi quý-quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà: ho sáng, thì chúng tôi sẵn lòng làm được, miễn là cho chúng tôi hay trước. ๕

Thơ và Mandat xin để như vầy: NGUYỄN-VĂN-CUỘC, 110, Rue d'Adran Saigon.

VỪA LỖN TRỪ ĐỒ VẬT THỰC

NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP NHÀ NỒI LỬ VÀ CÔNG-TY

H. BLANC và HAUFF

Đường Catinat, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thắng và sa ve)

Perrier
NƯỚC CHANH NATUREL
WITH WHISKY, BRANDY, WINE, LIQUEUR

Nước PERRIER

Như Soda, mua ngay cả tháng và sa ve lớn, sa phần nhỏ và sa gói tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSE

Sữa đặc không đường condense

Vàng sữa béo lên

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Màu viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

Lời rao

Kính cáo chủ gheư quý ông và quý thầy đặng hay.

Tôi là Nguyễn-văn-Miê chủ tiệm, bán sốn tại đường d'Adran môn bài số 110, Kể từ ngày 1° d'Avril 1948, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 49. Xin quý ông và quý thầy nhâm lúc nhàn du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵn lòng tiếp rước.

Nguyễn-văn-Miê
49, rue d'Ormay, 49 - SAIGON

Trí mỹ trí
lệch cầm hay
lắm, tiệm Nhậ
Thiên-Đường
có bán.

ĐẦU XỐ

Của nhà thuốc

NHÍ-THIÊN-ĐƯỜNG

38, Rue de Canton - Cholon

Thuốc đầu xoắn của nhà thuốc hết công nghiệm cứu mà chế ra, rất nên thuận trong sạch sẽ, những người nóng nảy trong miệng, hoặc ban trái độc địa, hoặc nóng cầm như đất, hôi miệng, ăn khờ. ng tiêu đường đại tiện huật bón. Hết dùng thử đầu xoắn này mà xoắn thì thấy hiệu nghiệm liền.

Cách dùng:

Sớm mai để bụng đói, trộn nó với nước cà-pe mà uống.

Người lớn mỗi lần uống một ve.

Con nít { 2, 3 tuổi mỗi lần uống 1 muỗng canh.
6, 7 tuổi mỗi lần uống 2 muỗng canh.

Giá mỗi ve..... 0 \$ 30

Thuốc bột dề chà răng

Của nhà thuốc

NHÍ-THIÊN-ĐƯỜNG

38, Rue de Canton - Cholon

Phàm người ở đời, răng là một vật rất quý rất cần dùng hơn hết, nếu chúng biết lưu ý mà giữ gìn, thường thì, có nhiều người chưa bao làm vậy mà răng đã rụng hết, cho nên phải có thứ thuốc để chà răng là để rửa sạch răng.

Bởi nghĩ vậy, cho nên nhà thuốc chúng tôi nhọc nhằn, gia tâm nghiên cứu mà chế luyện ra một thứ bột chà răng. Đã làm cho thơm miệng mà giữ được sâu. Nếu dùng nó mà súc miệng chà răng cho thường mỗi ngày, thì răng sẽ sạch mà lại bền chắc lâu dài, khỏi lo đau nhức chi cả.

๕ Mỗi hộp giá là ๐ \$ 30